

EL QUINZE

de **Público**

El servicio
ferroviario
suspende en el
territorio

P14

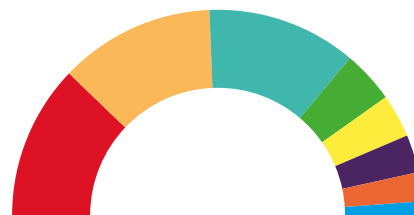
El PSC gana, ERC presidirá

El independentismo supera
el 50% de los votos el 14-F **P2**

Los socialistas recuperan el área
metropolitana de Barcelona **P8**

Y después de las elecciones
al Parlament..., ¿qué? **P4**

Arriba l'extrema dreta; i ara què?
Jordi Muñoz Professor de la UB

PSC 33	CUP-G 9
ERC 33	ECP-PEC 8
JxCat 32	Cs 6
Vox 11	PP 3

Manifestaciones a favor de la libertad de Hasél

El rapero ingresa a prisión tras
ser detenido en el rectorado
de la Universitat de Lleida **P19**

ORIOL BOSCH-ACN

Emergència climàtica al Mediterrani

Els científics alerten que a la
regió es patiran els efectes del
canvi a més velocitat **P22**

Las obras de la L9 del metro se reactivan

El gran proyecto de transporte
público habrá necesitado tres
décadas para ser acabado **P12**

Veto a los cazadores en tiempos de covid

El auge de visitantes en los
espacios naturales cuestiona
una ley de caza caduca **P20**

“L'Ateneu Barcelonès té unes possibilitats immenses per irradiar cultura a la ciutat”

Entrevista a Isona Passola
Pròxima presidenta
de l'Ateneu Barcelonès
PÀGINA 24

MONTSE GIRALT

Focus Eleccions al Parlament

ERC aspira a presidir davant un PSC victoriós però sense opcions

Les eleccions deixen una fragmentació extrema del Parlament i un empat a 33 diputats entre Esquerra i el PSC, però amb victòria en vots dels socialistes. Junts queda relegada a la tercera força amb 32 diputats, i l'independentisme suma majoria absoluta i supera el 50% dels vots. Vox emergeix amb força i entra com a quarta força, i Ciutadans s'ensorra en perdre 30 diputats

Malgrat el bon funcionament del dispositiu electoral preparat per a la pandèmia, el 14-F deixa una abstenció històrica. A la foto, una noia votant a la Tarraco Arena.

Ferran Espada
BARCELONA

Les eleccions del 14-F han deixat a Catalunya un delicat equilibri de forces per a la constitució del nou Govern, amb un Parlament que tindrà un rècord de fragmentació amb vuit formacions polítiques representades a partir de la seva constitució el dia 12 de març. I una abstenció històrica –la més alta registrada mai en unes eleccions al Parlament– que, malgrat el bon funcionament de l'operatiu electoral preparat per votar per primer cop enmig d'una pandèmia, es va fer present i va limitar la participació a poc més del 53%.

ERC i el PSC han empatat amb 33 diputats cadascun, tot i que els socialistes s'han imposat en nombre de vots absoluts amb un 23% dels sufragis. Amb tot, els republicans mantenen la gran part de les opcions a la presidència de la Generalitat en la persona del seu candidat, Pere Aragonès, gràcies a la majoria absoluta que l'independentisme ha revalidat amb 74 escons, quatre més que el 2017. Esquerra liderarà aquest bloc independentista amb un diputat més que fa tres anys, encara que mantenint una dura pugna amb Junts per Catalunya, que se situa en 32 diputats, dos per sota dels últims comicis. I amb una CUP en creixement que passa de quatre a nou escons i tornarà a ser un actor polític decisiu.

El PSC ha aconseguit un gran resultat, ja que ha doblat la representació: dels 17 diputats de fa tres anys als 33 d'aquest diumenge. I la victòria en nombre de vots. Però la majoria absoluta independentista deixa a Salvador Illa poques opcions per aconseguir la presidència, encara que pugui pactar amb En Comú Podem, que ha salvat els mobles mantenint els vuit diputats que ja tenia. Amb tot, Illa insisteix a complir el seu compromís electoral de presentar-se a la investidura si guanyava les eleccions, com així ha estat, a diferència del que va fer Inés

El rècord de baixa participació, de poc més del 53%, configura un Parlament fragmentat

ERC i PSC empaten a 33 diputats, tot i que els socialistes assoleixen la victòria en vots

L'independentisme creix, aconsegueix la majoria absoluta i supera el 50% dels vots

Arrimadas amb la victòria de Ciutadans del 2017. Fonts del PSC consultades es mostren escèptiques, però, que aquesta operació arribi a bon port, ja que ERC té moltes opcions d'aconseguir la presidència, i l'emmarquen més en la necessitat de remarcar el perfil d'alternativa dels socialistes.

La dura patacada de Ciutadans, que ha passat de 36 a sis diputats, i la forta entrada de Vox al Parlament amb 11 marcaran sens dubte el futur i el posicionament del bloc de la dreta espanyolista en aquesta pròxima legislatura, liderada per la ultradreta però reduïda a 20 escons i enfrontada amb la part del constitucionalisme que representen els socialistes. I amb un PP que també fracassa i es queda relegat a la cua amb només tres diputats, un menys que el 2017.

ERC, des de la centralitat total

Cinc dies després de les eleccions, i amb un reguitzell de primers contactes preliminars entre les principals formacions polítiques, la incògnita més rellevant és qui presidirà el pròxim Govern que es podrà formar amb la complicada aritmètica sorgida en el nou Parlament. Esquerra en té moltes opcions, ja que se situa en la centralitat més absoluta amb les millors cartes per negociar per part d'Aragonès. Lidera la majoria independentista que suposen els 74 diputats que sumen ERC, JxCat i la CUP. També és l'eix central de la majoria autodeterminista que ha plantejat durant la campanya sumant els comuns a l'independentisme i arribant als 82 diputats. Evidentment, uns escenaris són incompatibles amb altres, però la virtut per a ERC és que la geometria variable li permet forçar la negociació amb

Celebració de la nit electoral a la seu d'ERC, amb Pere Aragonès i Oriol Junqueras.

Pere Aragonès (ERC) té diverses opcions per aconseguir la presidència

JxCat cau a la tercera plaça amb 32 diputats i la CUP dobla resultats en passar de 4 a 9

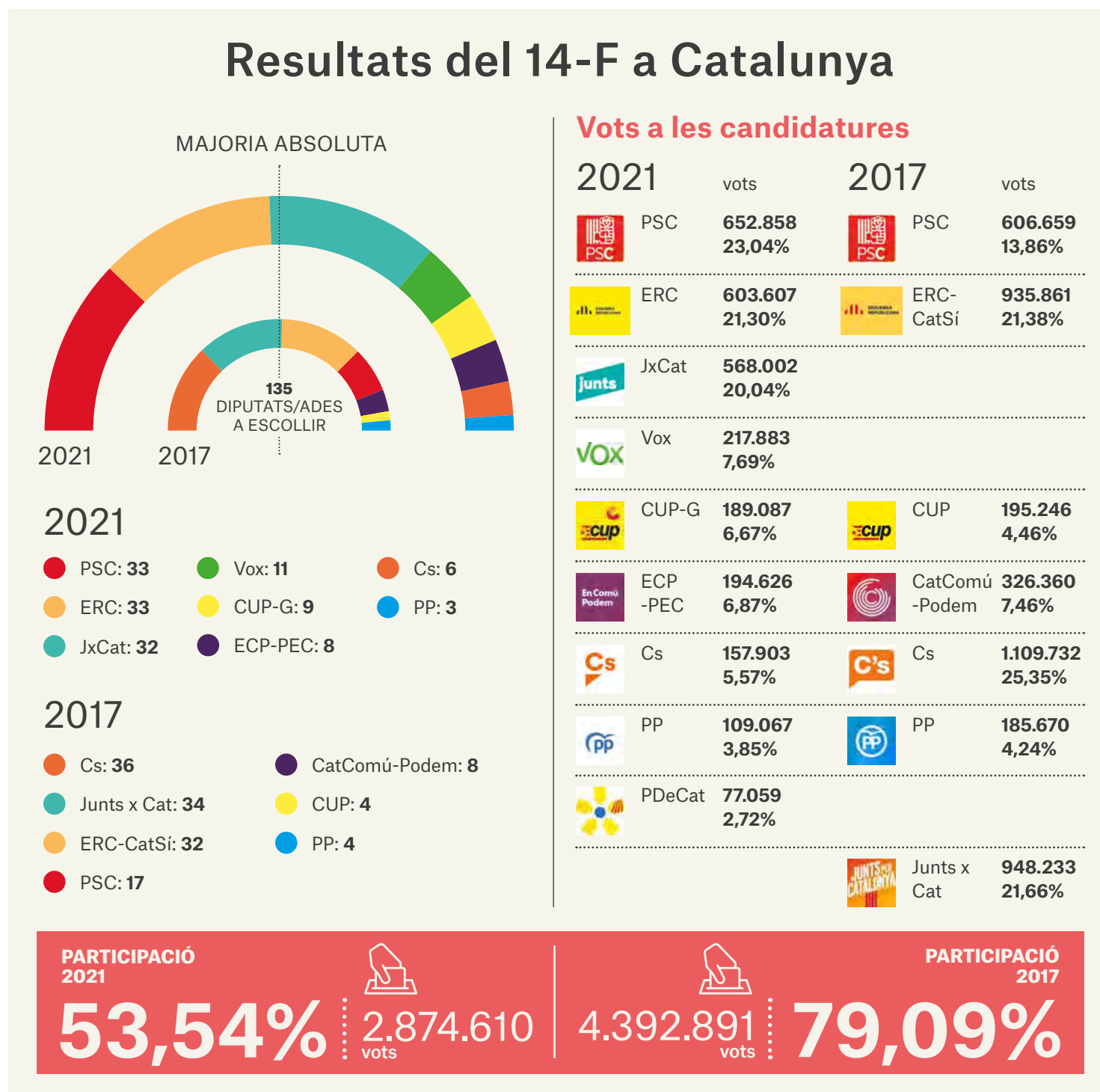
Forta irrupció de Vox amb 11 escons i desfeta de Ciutadans, que en perd 30

tots els actors. I que pot aprofitar la por que, en cas de bloquejar-se totes les opcions entre si, això podria comportar unes noves eleccions que ningú desitja a Catalunya, amb la pandèmia en xifres encara altes i amb un operatiu electoral que ha funcionat però que ha quedat exhaust.

Govern de “via ampla”, de sortida

En aquestes condicions, Pere Aragonès té la iniciativa i ja ha obert el joc per a la investidura amb les millors cartes a les mans i una primera apel·lació en uns primers contactes preliminars al que ell anomena la “majoria per l’amnistia i l’autodeterminació”. El “Govern de via ampla” en què vol encaixar pols oposats com JxCat i En Comú Podem, fet impossible d’antuvi. O a la CUP, que es mostra poc disposada a entrar a l’Executiu. El presidenciable republicà també posa en valor que l’independentisme hagi superat el 50% dels vots com “una prova de força”. Segons fonts d’Esquerra consultades, es posaran dues condicions bàsiques. D’una banda, l’aprovació al Parlament d’una proposta de llei per a l’amnistia que sigui tramitada al Congrés dels Diputats i un compromís explícit per avançar en la reivindicació d’un referèndum acordat amb l’Estat. I, en paral·lel, un acord de pressupostos amb marcat accent d’esquerres per fer front a la crisi econòmica i sanitària provocada per la pandèmia des del primer minut de la nova legislatura.

Tot i les pretensions d’Aragonès, no sembla viable que els comuns entrin en un Govern amb JxCat, que consideren ideològicament als antípodes. Per això, una primera possibilitat, i no necessàriament per aquest ordre, seria l’acord entre independentistes. Això suposaria la reedició d’un Govern com l’actual però amb presidència d’Esquerra. JxCat no descarta aquesta possibilitat, però cal no oblidar dos factors que compliquen l’operació. El primer, les males relacions que mantenen ERC i JxCAT des

de l’inici de l’anterior legislatura i que han enverinat la col·laboració entre els dos socis de l’Executiu català amb extenuants friccions i xocs. I com a segon aspecte cal pensar en el fet que per completar la investidura faltaria la tercera pota de la taula, amb una sempre imprevisible CUP, que ha doblat representació, planteja unes exigències d’unilateralitat i desobediència poc d’acord amb la via que planteja ERC i que té un complex sistema de decisió assembleària que pot frustrar qualsevol acord preestablert.

Amb comuns i suports del PSC

La segona opció viraria cap a l’esquerra i suposaria la formació d’un Govern en minoria amb els comuns, que sumaria 41 diputats. I que necessitaria el suport extern del PSC, no només per a la investidura, sinó per aprovar pressupostos i donar estabilitat en els

El PDeCAT queda fora i amb un futur incert

El PDeCAT, liderat per Àngels Chacón, finalment no estarà al Parlament de Catalunya. Els poc més de 77.000 vots que han obtingut el 14 de febrer no els permeten accedir a cap escó, ja que s’han quedat en el 2,72% dels vots, i la llei marca un topall del 3%. El partit s’imposa un període de reflexió, però els pobres resultats de la formació política escindida de Junts per Catalunya cobreix d’incertesa el futur dels hereus de l’antiga Convergència, malgrat tenir alguns centenars de regidors i alcaldes repartits pel territori.

principals projectes de la legislatura. Una operació que a priori seria poc probable perquè el partit guanyador no acostuma a donar la presidència al seu principal adversari. Però cal recordar que les opcions d’Illa a la presidència són pròximes a zero i que ERC pot fer valer els seus vots al Congrés dels quals depèn el Govern de Pedro Sánchez.

Per ara només s’han repartit les cartes i els jugadors ja les han vist. Ara comença una complexa negociació en què no tot és possible, però hi ha múltiples opcions en joc. Pere Aragonès reclama “una constitució ràpida de Govern per fer front a les urgències de país”, que s’acosta als cinc mesos de provisionalitat amb un Executiu en funcions per la inhabilitació de Quim Torra. Però les fonts consultades dels principals partits en competició auguren que no serà ni fàcil, ni ràpid.

Focus **El futuro tras los comicios**

Y después de las elecciones del 14-F..., ¿qué?

Hablamos con cuatro politólogos para intentar dibujar el escenario político y los posibles pactos para formar Govern, así como el papel de los partidos españolistas en la nueva legislatura

Paula Ericsson
BARCELONA

Las elecciones al Parlament celebradas el pasado 14 de febrero arrojaron un resultado ajustado. *El Quinze* ha preguntado a cuatro politólogos sobre las claves del futuro político en Catalunya:

❶ ¿Qué acuerdos prevé para formar el nuevo Govern? ❷ ¿Los resultados avalan la continuidad del Procés? ❸ ¿El hundimiento de Ciudadanos, la irrupción de Vox y el liderazgo del PSC cambiarán el papel del bloque constitucionalista?

MARC SANJAUME
Politólogo y profesor de ciencia política en la Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

❶ Tal como ha quedado el bloque independentista, lo más viable es un acuerdo que haga a Pere Aragonès president, que entre Junts en el Govern y que haya el apoyo parlamentario de la CUP. Tengo la duda sobre si la CUP querrá entrar realmente en el Govern o no. No veo un Govern con Junts y la CUP a la vez, porque tienen mucha distancia ideológica, ni tampoco una estrategia independentista que lo justifique. La segunda posibilidad, que veo muy poco probable, sería que Esquerra Republicana de Catalunya quisiera investigar otras vías. Aquí, como Aragonès ha invitado a los partidos que estén de acuerdo con la autodeterminación y la amnistía, podría explorar con los comuns y el apoyo de la CUP y Junts o del PSC.

❷ En un potencial texto de un acuerdo con el Govern entre ERC y Junts aparecerá alguna especie de hoja de ruta, así que po-

El candidato del PSC, Salvador Illa, saluda y sonríe tras la victoria del 14-F.

dríamos decir que el camino hacia la independencia no se detiene aquí. Por otro lado, me cuesta ver que sea muy concreta: viendo las diferencias estratégicas de ERC y Junts, será difícil ver un acuerdo muy detallado para hacer un referéndum en esta legislatura. Ahora bien, la idea de que el independentismo es un suflé es falsa, porque el suflé se ha ido consolidando con una mayoría independentista que no desaparece, sino que aumenta. El independentismo está más fuerte que nunca.

❸ Esto dificulta el trabajo del PSC, porque ahora se ven obligados a hacer una oposición más responsable que la de Ciudadanos, ya que tiene la presión de tener un partido que hará de Cs amplificado: Vox, que tendrá la estrategia de bronca permanente. Los socialistas querrán ser constructivos para diferenciarse de Vox, pero no querrán ceder hacia el independentismo. Habrá que ver, además, si los resultados de Vox substituyen al PP en la derecha española. Faltará ver si hay un cambio de sistema de partidos españoles. Es decir, si al final el centrismo lo abarca

todo, como Macron, y se queda la extrema derecha. No sé si España acabará basculando hacia aquí, que es lo que les está pasando a las democracias liberales con populismos de extrema derecha.

SONIA ANDOLZ
Profesora asociada de política internacional en la Universitat de Barcelona (UB). Experta en relaciones internacionales, conflicto y seguridad

❶ Todas las partes ven que el independentismo sigue vivo, pero con el mismo techo que antes, por lo cual si el eje que se prioriza es el nacionalista seguiremos con los mismos equilibrios. Hay un elemento disruptivo, que es que, cuando Aragonès habla de crear un Govern amplio, hay un electorado que no ha votado comuns pero que se siente representado por ese partido. Incluir a los comuns sería poner un elemento distinto dentro de un Govern independentista.

❷ Los resultados avalan que el independentismo continúa fuerte y que la mitad de

El candidato de Cs a la Generalitat, Carlos Carrizosa, comparece al lado de la presidenta del partido, Inés Arrimadas, el 14 de febrero.

Laura Borràs interviene en el acto final de campaña de JxCat en Barcelona.

Sanjaume: “Será difícil ver un acuerdo detallado para un referéndum en esta legislatura”

Andolz: “Illa ha buscado al españolista, con pocos guiños al catalanista de izquierdas”

la población quiere formar parte de una unidad política, que es lo que no tiene, y la otra mitad de la población que vota entiendo que tendríamos que seguir organizándonos territorialmente en un Estado autonomista. El Estado no puede continuar pretendiendo que esto no existe y debe abandonar la retórica de que se trata solo de un conflicto catalán. Ya llevamos demasiadas elecciones en que las opciones independentistas consiguen estos resultados.

③ Me gustaría creer que sí. Ciudadanos en Catalunya ha sido un partido que ha traído mucha tensión al discurso nacionalista, sobre todo en las formas. Mucho votante de Ciudadanos se ha desinflado y se ha ido hacia Vox. Me gustaría creer que el PSC será un líder de la oposición distinto y que traerá un poco de distensión, pero Salvador Illa ha buscado al votante españolista y ha hecho muy pocos guiños a lo que era el PSC catalanista de izquierdas.

GEMMA UBASART
Profesora de ciencia política
en la Universitat de Girona

① Aquí la previsión de que Pere Aragonés sea presidente es la más compartida, pero habría que ver si Esquerra opta por reeditar la mayoría independentista de la pasada legislatura o si se abre un escenario distinto y ERC hace efectivo lo que dijo en su discurso y transita hacia otros acuerdos posibles que refuercen la línea de izquierdas. O hay un acuerdo independentista, o uno más a la izquierda.

② Ahora hay muchos independentismos. Las elecciones marcan que el conflicto nacional territorial está, y hacen falta vías de diálogo para resolverlo, y que el independentismo no es un suflé que al día siguiente ya se va a casa. Creo que los bloques, después de la época del octubre de 2017, cada vez son más porosos y explican menos la vida política catalana. En las elecciones de 2015 y 2017 solo En Comú Podem tenía un electorado transversal y que podía situarse de forma distinta frente a la pregunta de la cuestión nacional, pero si vemos el último CEO, en la pregunta sobre la preferencia del modelo de estado, entre los votantes de ERC, solo el 51% prefiere un estado independiente.

③ El bloque constitucionalista nunca ha actuado como tal. En estos momentos el PSC actuará como PSC, pero el problema de los socialistas es que no tienen capacidad de generación de alianzas que, por ejemplo, puedan llevar a Salvador Illa a la presidencia, y la etapa más tensionada del Procés es todavía muy reciente como para construir puentes.

Andolz: “El independentismo sigue vivo, pero con el mismo techo que tenía antes”

Ubasart: “Los bloques cada vez son más porosos; explican menos la vida política catalana”

Paneque: “Quien crea que el problema político se resuelve como se ha hecho es un iluso”

ANDREU PANEQUE MARTÍN
Investigador del Institut d'Estudis Andorrans y profesor asociado en la Universitat Pompeu Fabra

① El eje nacionalista continúa más vigente que el de izquierda-derecha, así que lo que tiene más opciones es una dupla sin éxito, que es Esquerra Republicana de Catalunya y Junts per Catalunya, con la única incógnita del papel de la CUP, si será activo o si estará en la oposición. Si no fuese eso, sería una gran sorpresa, porque todos los actores involucrados en esta especie de posibles pactos tienen intereses a nivel nacional. El PSC se ha presentado como alternativa a la independencia, e invertir a Aragón sería un contrargumento que les perjudicaría.

② Avalan la postura independentista. Los bloques continúan existiendo, y quien crea que el problema político se resuelve como se ha hecho hasta ahora es un iluso. El único cambio es si se apuesta por una estrategia de embate contra el Estado, o si vemos que lo que se necesita es que ganen las fuerzas más moderadas en formas y en acciones, que son las que han ganado. Por otro lado, en el eje independentista prevalece la idea más de moderación en la elección, pero para el voto enfadado los extremos continúan siendo una opción. Y, para muestra, un botón: Vox.

③ Afectará al liderazgo del PSC, que como mínimo guarda las formas, avance que no hemos visto hasta el momento. Aunque Ciudadanos y Vox no son lo mismo, porque unos son abiertamente fascistas y los otros tienen un discurso de derecha que a veces puede tener discursos de odio, Vox buscará el embate todo el rato con el PSC, justificando la acción independentista porque el PSC lo ha permitido, haciendo el mismo juego que Ciudadanos. No creo que implique un cambio en el juego político, pero sí en las formas, y será peor.

Ha arribat l'extrema dreta; i ara què?

Jordi Muñoz

Professor de ciència política a la Universitat de Barcelona

Estava previst, i ha passat. L'extrema dreta de Vox ha entrat amb força al Parlament de Catalunya. Onze diputats que representen l'entrada més contundent d'un partit nou des dels inicis de l'autogovern. Els darrers partits que hi van entrar, el CDS el 1988, Ciutadans el 2006 i la CUP el 2010 ho van fer per la mínima, amb tres diputats.

És un fenomen que arriba a Catalunya amb unes dècades de retard respecte al que ha passat a la resta d'Europa. Però si algú s'havia fet il·lusions d'una suposada excepcionalitat catalana, ja se'n pot oblidar. A Catalunya tindrem l'extrema dreta al Parlament.

I pel que sabem dels països del nostre entorn, un cop hi entren és molt difícil que desapareguin. Potser l'única excepció és la d'Alba Daurada a Grècia, que ha sigut escombrat per una combinació de resposta social, política i judicial. Però, a la resta del continent, han arribat per quedar-s'hi.

Per això val més assumir que possiblement és un fenomen que es pot fer crònic. I cal analitzar bé què ha passat i per què. És imprescindible entendre l'origen dels vots a Vox, i els mecanismes que han dut més de 200.000 catalans i catalanes a optar per una formació obertament neofranquista.

La primera parada d'aquesta anàlisi és la geografia política del vot a l'extrema dreta. Vox ha entrat a les quatre circumscripcions de Catalunya. Té una forta penetració a les zones metropolitanes, però també a comarques com el Tarragonès, el Baix Penedès, l'Alt Empordà o la Vall d'Aran. És un fenomen, per tant, força generalitzat territorialment, amb més presència a zones urbanes i periurbanes de tot el país.

Però si mirem els llocs on Vox treu millors resultats en funció de la renda, ens trobem amb un patró molt clar: Vox treu els seus millors resultats a les zones més riques de Catalunya, que van seguides de les zones més pobres. Aquesta dualitat social es veu de manera molt gràfica a la ciutat de Barcelona: les meses on Vox treu millor resultat són a Torre Baró i a Pedralbes. És una mena d'aliança entre classes socials que no és nova, ni exclusiva del nostre país: hi ha una certa semblança amb altres moviments de dreta radical arreu del món. Començant, en bona mesura, pel trumpisme.

Què lliga, doncs, aquests dos extrems socials en una opció que té un programa econòmic que, a priori, beneficiaria els de les classes altes –d'on provenen els seus dirigents– a costa dels votants de classes populars? Aquí hi entren en joc factors econòmics, culturals i d'identitat. D'una banda, les conseqüències socials de l'anterior crisi, i de la recuperació asimètrica, que ha deixat sectors socials importants en una mena de precarietat laboral i vital crònica. L'impacte de la globalització ha eixamplat les desigualtats, i ha contribuït a fer que determinats sectors, sobretot joves, vegin poques oportunitats. De fet, Vox és un dels partits que té un electorat més jove, i això és força indicatiu.

Evidentment, la interacció entre l'arribada de la nova migració i els problemes socioeconòmics és una de les claus que alimenten aquests moviments i partits d'extrema dreta arreu. Perquè vinculen la percepció d'injustícia i vulnerabilitat econòmica amb un sentiment d'estranyesa o amenaça identitària. L'adaptació a un context multicultural sovint provoca aquestes disfuncions. I a Catalunya el conflicte nacional i la qüestió de la independència també hi tenen un paper rellevant en la mesura en què poden desencadenar una reacció espanyolista.

Però més enllà de la identitat espanyola, també hi ha un factor clar de gènere. Vox és el partit que té l'electorat més masculí: gairebé set de cada 10 votants de Vox són homes. Això té

“Vox treu els seus millors resultats a les zones més riques de Catalunya, seguides de les zones més pobres. Una dualitat social que es veu de manera molt gràfica a Barcelona: a Torre Baró i a Pedralbes”

a veure, en part, amb la tendència de les dones a preferir opcions més moderades. Però també amb les posicions obertament antifeministes de Vox, que encapçala una reacció a la tercera onada feminista d'aquests anys. La identitat masculina tradicional també es pot sentir amenaçada. I també es vincula amb unes taxes més elevades d'abandonament i fracàs escolar entre els nois joves que entre les seves companyes dones, que tenen conseqüències per a les perspectives laborals i econòmiques.

Tots aquests malestars i sentiments d'amenaça se solen sintetitzar en un rebuig difús al sistema polític i als partits establerts. Això arrossega molts votants cap a una opció que perceben com a aliena a l'establishment. Per això seria un error que els altres partits es tanquessin sobre ells mateixos sense més explicacions, com van fer en part als debats de campanya. Cal assegurar-se que no són decisius al Parlament, i que els mitjans de comunicació no amplifiquin el seu discurs, com fan sovint. Però també cal aprofundir en la diagnosi, compartir-la entre institucions, partits i societat civil, i afrontar els problemes de fons que expressa Vox. Perquè la tècnica de l'estruc, d'amagar el cap sota terra, en aquests casos no sol funcionar. I si no s'afronten les qüestions estructurals, el mer tancament del sistema de partits sobre ell mateix pot acabar donant a l'extrema dreta un espai molt gran per créixer i enverinar la convivència als nostres barris.

Els líders de Vox a l'Hotel Avenida Palace de Barcelona, on van celebrar els resultats electorals.

LAURA CORTES-ACN

A NOMÉS DOS METRES DE TU

La crisi del Coronavirus ha triplicat les necessitats socials. Tot i les distàncies, ens necessiten més a prop que mai.

**COL-LABORA
CADA GEST COMPTA**

 Càritas
Catalunya

www.caritascatalunya.cat
codi bizum 38031

Focus **Resultados electorales**

El PSC recupera el área metropolitana de Barcelona

Ciudadanos pasa de primera a sexta fuerza, tras perder casi el 85% de los sufragios de 2017. Los socialistas se imponen en todas las grandes ciudades, excepto en Sant Cugat, mientras que ERC es la segunda opción en los municipios más poblados

Marc Font
BARCELONA

El PSC ha recuperado el liderazgo en el área metropolitana de Barcelona, históricamente uno de sus grandes bastiones electorales, que en los comicios de 2017 se vio asaltado por Ciudadanos. El hundimiento del partido de derechas explica, en parte, el triunfo socialista en la zona más poblada de Catalunya, mientras que el independentismo mantiene posiciones, pese a perder votos en un contexto general de caída importante de la participación. Vox irrumpe con fuerza, con casi 100.000 votos, pisándole los talones a En Comú Podem, que ocupa la cuarta posición, por detrás de PSC, ERC y JxCat. En el conjunto de la provincia de Barcelona, el PSC acumula 23 diputados; ERC, 19; Junts, 16; Vox y En Comú Podem empatan a siete; la CUP y Ciudadanos suman cinco en cada caso; y el PP, tres.

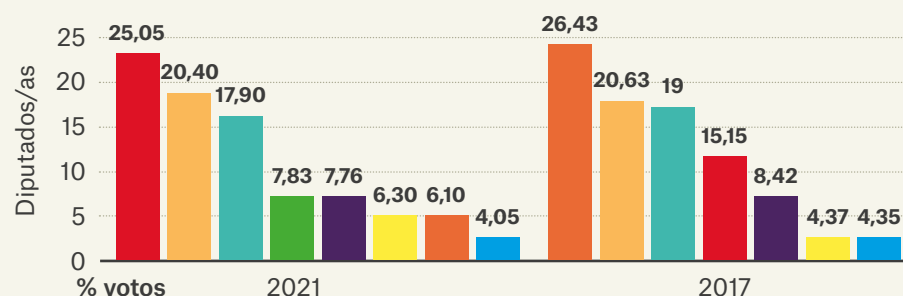
En los municipios metropolitanos la participación ha descendido un 33%, lo que significa unos 650.000 votos menos, con una asistencia a las urnas muy baja en Badia del Vallès (40,9% de participación), Sant Adrià de Besòs (40,64%), Santa Coloma de Gramenet (44,42%) o L'Hospitalet de Llobregat (47,03%). La mayoría de partidos ha perdido votos, con la excepción de los socialistas, que apenas ganan 17.755, y, obviamente, la ultraderecha de Vox, que se estrenaba en unos comicios al Parlament. El independentismo, aunque

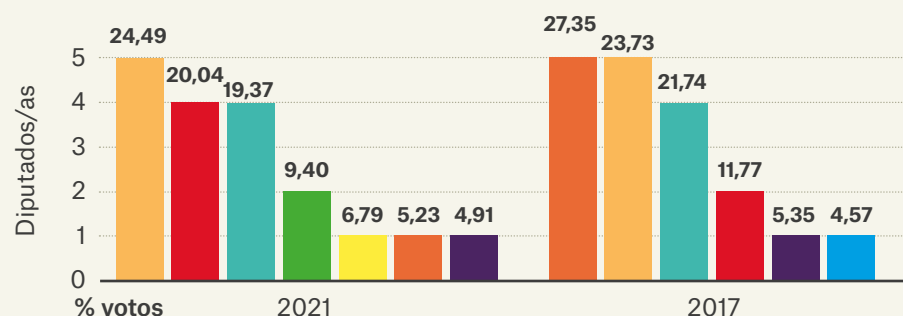
Cola frente al polideportivo Camp del Ferro de Barcelona durante la jornada electoral del 14 de febrero.

Resultados por demarcaciones

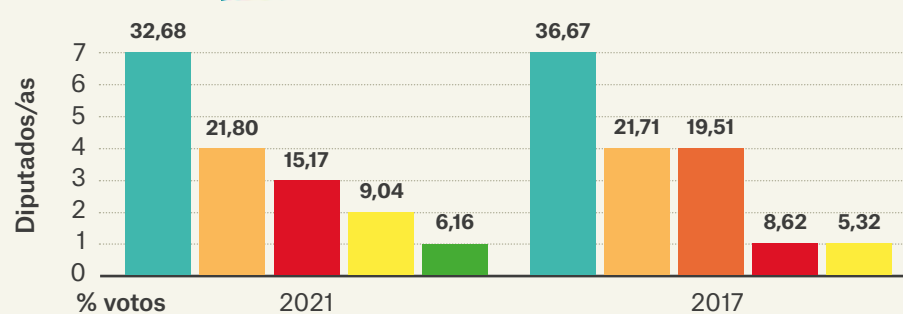
Barcelona

Tarragona

Girona

Junts gana en la Catalunya central

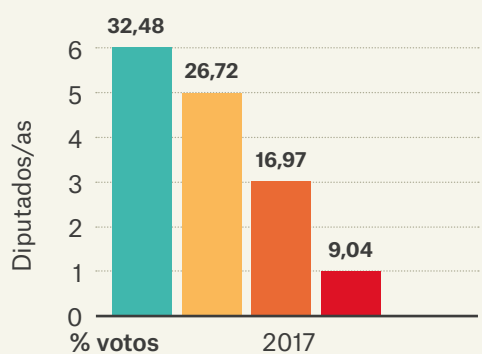
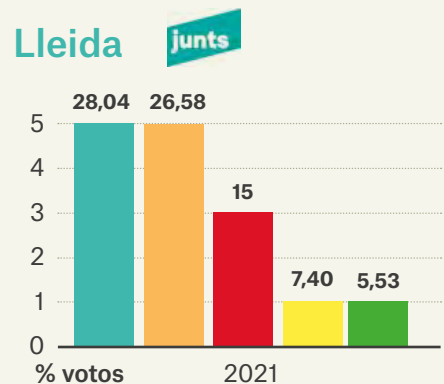
En el resto de la provincia de Barcelona, el PSC se impone en las otras ciudades de más de 100.000 habitantes –Terrassa, Sabadell y Mataró– por delante de ERC y Junts. En las tres, Cs había ganado en 2017. Destaca el 10,7% de los votos obtenido por Vox en la capital del Maresme. En la Catalunya central, JxCat mantiene su tradicional hegemonía, con victorias en Manresa, Vic, Igualada y Berga, por delante de ERC y PSC, con la excepción de la última ciudad, donde es la CUP, quien tiene la alcaldía, la que completa el podio. El PSC ganó en Vilanova i la Geltrú y Junts, en Vilafranca del Penedès, con ERC segunda en ambas.

pierde en conjunto más de 225.000 sufragios, avanza en apoyo relativo, al pasar del 38,5% al 40,7% de los votos emitidos.

El PSC se impone en 25 de los 36 municipios metropolitanos, mientras que ERC lo hace en nueve y JxCat en dos –Sant Cugat del Vallès y Tiana–. La candidatura encabezada por Salvador Illa ha recibido 334.354 votos en el área metropolitana, el 27,5% del total, cuando en 2017 se había quedado en el 17%, por detrás de Cs (28%) y ERC (19%). Ha ganado en todos los municipios de más de 100.000 habitantes –Barcelona, L'Hospitalet, Badalona y Santa Coloma de Gramenet– y también lo ha hecho en las grandes ciudades del Baix Llobregat, que gobierna desde hace décadas, como Sant Boi, Cornellà o Viladecans. Básicamente ha movilizad a su electorado y ha captado a parte de los votantes que en 2017 se habían decantado por Ciudadanos.

El hundimiento de Ciudadanos es descomunal, como en el resto de Catalunya.

Diputats/as 2021	Diputats/as 2017
● PSC: 33	● Cs: 36
● ERC: 33	● JxCat: 34
● JxCat: 32	● ERC-CatSí: 22
● Vox: 11	● PSC: 17
● CUP-G: 9	● CatComú- Podem: 8
● ECP-PEC: 8	● CUP: 4
● Cs: 6	● PP: 4
● PP: 3	

FUENTE: GENERALITAT DE CATALUNYA

En el área metropolitana perdió el 84% de los votos obtenidos el 21-D –más de 423.000 sufragios–, sumando solo 82.000 y pasando del 28% del total al 6,8%. De superar el 30% de los votos en 20 municipios metropolitanos a quedarse por debajo del 10% en todos, este es el balance de la candidatura de Carlos Carrizosa. El grueso de los 400.000 votantes que ha perdido ha ido a la abstención, si bien también los hay que han optado por los socialistas y, sobre todo, por Vox, que obtiene 99.000 votos y se hace fuerte allí donde Cs sacaba mejores resultados. La formación de ultraderecha de Ignacio Garriga obtiene más del 10% de los sufragios en Barberà, Badia del Vallès, Castelldefels, Cervelló, Gavà, Ripollet, Sant Adrià de Besòs, Sant Andreu de la Barca, Sant Vicenç dels Horts y Viladecans. En L'Hospitalet, segunda ciudad de Catalunya, ha obtenido 7.371 votos (9,65% del total) y también queda por encima de los comuns.

El PSC ha ganado en 25 de los 36 municipios metropolitanos, ERC, en nueve, y JxCat, en dos

Pese a perder más de 200.000 votos, el independentismo gana peso por la abstención

Ciutadans, que ganó las anteriores elecciones, pierde el 84% de los votos de 2017

A pesar de perder sufragios, el independentismo avanza en términos relativos debido a la caída de la participación. ERC se mantiene como segunda fuerza, a pesar de perder apoyos relativos –del 19% al 18,5%– y absolutos –casi 135.000 votos menos–. Se impone en Molins de Rei, Montgat, El Papiol, Pallegà, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles, Cervelló, Corbera y Begues, y es segunda fuerza en las principales ciudades: Barcelona, L'Hospitalet, Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Cornellà o Sant Cugat del Vallès.

Junts pierde más de 100.000 votos metropolitanos –se queda en 174.000– y un punto de apoyo –del 15,3% al 14,3%–. Entre las grandes ciudades se impone en Sant Cugat del Vallès, tradicional feudo convergente, y entre los municipios de más de 25.000 habitantes solo supera el 15% en la capital y Molins de Rei. Parte del descenso se puede atribuir a la ruptura con el PDeCAT, que, en cualquier caso, es residual en el área metropolitana, con solo el 2,2% de los votos (27.027 en total). Solo en Sant Cugat supera el 5%. La CUP ha obtenido poco menos de 70.000 sufragios, 9.000 menos que hace tres años, si bien ha ganado peso relativo –del 4,2% al 5,7%–. Los resultados más destacados en los principales municipios los obtiene en Barcelona (6,92%), Molins (8,16%) y Sant Cugat (6,74%).

Como en el conjunto de Catalunya, En Comú Podem cae en apoyo absoluto y relativo y en el área metropolitana pasa del 9,5% al 8,8%, lo que se traduce en 63.000 votos menos. Los mejores guarismos los obtiene en Cornellà y el Prat –ciudad que gobierna–, con casi el 11%. Ahora bien, en parte del cinturón obrero se ve superado por Vox. Finalmente, el PP no solo no se ha beneficiado del hundimiento de Cs, sino que retrocede con apenas 60.000 votos, el 4,9%, 40.000 menos que Vox. El mejor dato lo tiene en Castelldefels –ciudad que gobernaba hace unos años–, con el 7,5%.

El independentismo triunfa en Girona, Lleida y Tarragona

JxCat es la fuerza más votada en Girona y Lleida, y ERC lo es en Tarragona. Tanto la CUP como Vox también logran representación

M. F.
BARCELONA

Como ya pasó en 2017, el independentismo arrasó el domingo en las demarcaciones de Lleida y Girona, pero la novedad es que por primera vez superó el 50% de los votos en Tarragona. En Lleida y Girona la victoria fue para JxCat, mientras que ERC fue la opción más votada en Tarragona, donde obtuvo cinco escaños, uno más que Junts y PSC. Vox entra con dos diputados y Cs ha perdido cuatro de sus cinco parlamentarios. En conjunto, los partidos independentistas amasaron el 53,4% de los sufragios en la provincia, cuatro puntos más que en 2017. Los socialistas se impusieron en las ciudades de Tarragona y el Vendrell, ERC lo hizo en Reus, Tortosa, Móra d'Ebre o Falset y Junts quedó primera en Montblanc y Valls. La ultraderecha de Vox logró grandes resultados en el área metropolitana de Tarragona –en la Poble de Mafumet supera el 20% de los votos–, en Reus y el Vendrell, con más del 10% de los sufragios.

Tanto en Girona como en Lleida, dos de cada tres votos emitidos fueron para partidos independentistas. En Girona, JxCat repitió los siete escaños de 2017, con el 32,7% de los votos, por delante de ERC, con cuatro (21,8%), y PSC, con tres (15,2%). El partido de Carles Puigdemont fue el más votado en todas las comarcas de la demarcación y también se impuso en las principales ciudades, siempre con ERC en segunda posición. Una de las grandes noticias fue la desaparición de Cs, que si en 2017 sumó cuatro escaños y el

19,5% de las papeletas en Girona, ahora se quedó con menos de 9.000 votos –perdió 70.000–, el 3,3% del total y cero parlamentarios. La CUP obtuvo un segundo diputado en Girona, mientras que Vox debutará con uno. La ultraderecha es especialmente fuerte en zonas del Alt Empordà como Figueres (12,1% de los votos), Roses (15,6%) o Vilamallà (22,5%), municipio este último en el que ganó.

En Lleida, JxCat y ERC empatan a cinco diputados, con una pequeña ventaja en votos del primer partido; el PSC suma tres, y la CUP y Vox, uno. También en esta provincia, Cs desaparece del mapa, cuando en 2017 consiguió tres representantes. Esquerra fue la primera opción en el Segrià, la Noguera y la Alta Ribagorça, los socialistas en la Vall d'Aran y Junts en el resto de comarcas. En las principales ciudades, el partido de Aragonès fue el más votado en Lleida, Balaguer y la Seu d'Urgell, mientras que en el resto la hegemonía es para JxCat.

Exterior del Tarraco Arena el 14-F.

Por primera vez el independentismo supera el 50% de los votos en Tarragona

Girona se mantiene como feudo de Junts: gana en todas las comarcas y capitales

Les claus de la setmana

La xifra

2.874.610

vots emesos
La participació era una de les incògnites del 14-F. Finalment, va votar el 53,54% del cens, la xifra més baixa en uns comicis al Parlament.

Última hora

La immunitat de Puigdemont, en perill

Redacció · Barcelona

L'informe del Parlament Europeu sobre el suplicatori de la justícia espanyola contra l'eurodiputat de Junts Carles Puigdemont proposa aixecar la immunitat a l'expresident de la Generalitat. El ponent del cas, l'ultraconservador búlgar Angel Dzhambazki, ha enviat el document als membres del Comitè d'Afers Legals de l'Eurocambra, que el debatran dilluns i el votaran dimarts.

El tuit

Joaquim Bosch @JoaquimBosckGra · 16 de febr.

Las expresiones de un rapero pueden compartirse, pero eso no significa que sean delictivas, si no son idóneas para propiciar conductas violentas. Afirmer que el judío es el enemigo (en un homenaje a la División Azul y al nazismo) sí puede llevar a agresiones de odio.

380 4,5m 9,7m

Amnistía Internacional España

@amnistiaespana · 16 de febr.

!! Terrible noticia para la #LibertadDeExpresión en España. Los Mossos han detenido a Pablo Hasél en la Universidad de Lleida. ¡Indignación absoluta! Este es el vídeo de la vergüenza. Abrimos HILO. @PabloHasel #PabloHasel #LibertadPabloHasel #NoPiensoCallarme

314 3,1m 4m

La imatge

FOTÒGRAF: MIQUEL CODOLAR (ACN)

L'empresonament del raper Pablo Hasél desferma la indignació als carrers

Els Mossos van assaltar dimarts el rectorat de la UdL per detenir i traslladar a la presó al raper Pablo Hasél. Desenes de concentracions, amb milers de persones, van protestar, i es van produir aldarulls, ferits i càrregues.

Els titulars

ELECCIONS AL PARLAMENT

"S'acaba la campanya electoral més estranya, marcada per la pandèmia, i amb una ajustada disputa per la victòria"

Divendres, 12 de febrer

CRISI POLÍTICA ALS EUA

"Els republicans forcen l'absolució en el segon 'impeachment' de Trump"

Dissabte, 13 de febrer

RESULTATS DE LES ELECCIONS DEL 14-F

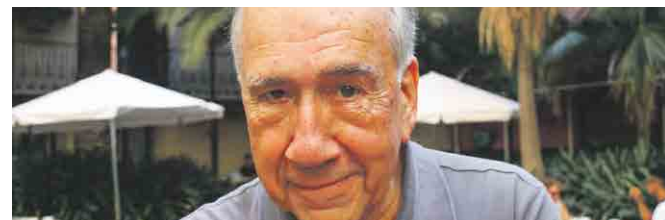
"El PSC guanya en vots però empata en escons, amb una ERC que lidera les opcions a la presidència"

Diumenge, 14 de febrer

REPRESSIÓ JUDICIAL

"La Fiscalia torna a recórrer el tercer grau dels presos independentistes l'endemà de les eleccions"

Dilluns, 15 de febrer

DOL A LES LLETRES CATALANES I ESPANYOLES

"Mor als 82 anys el poeta Joan Margarit"

Dimarts, 16 de febrer

PANDÈMIA DEL CORONAVIRUS

"Detectats els dos primers casos de la variant brasilera de la covid a Catalunya"

Dimecres, 17 de febrer

EL QUINZE
de Público

DIRECCIÓ Ferran Espada COORDINACIÓ Marc Font DIRECCIÓ GENERAL José María Crespo DIRECCIÓ EDITORIAL Marià de Delàs GESTIÓ Pablo de Zárraga
PRODUCCIÓ Pauta Media S.L. EDICIÓ Carla de Puig i Néstor Bogajo REDACCIÓ Jordi Bes, Roger Castillo, Cugat Comas, Natàlia Costa, Alba Fernández, Àngel Ferrero,
Montse L. Cucarella, Paula Ericsson, Lúcia Penelo, Emma Pons, Leire Regadas, Jordi Ribalaygue, Yolanda Rico, David Rodríguez, Àlex Romaguera, Maria Rubio,
Judith Vives i Víctor Yustres FOTOGRAFIA Bru Aguiló, Montse Giral i Joanna Chichelnitzky CORRECCIÓ Carme Casals
DIRECCIÓ D'ART I MAQUETACIÓ Manuel Cuyàs i Berta Rosés IMPRIMEIX Impresa Norte DIPÒSIT LEGAL M-6647-2019
CONTACTE elquinzepublico@pautamedia.com | redaccio@diaripublic.cat VISITA EL WEB https://especiales.publico.es/pages/el-quinze | www.diaripublic.cat

Borrell Custine de ida y vuelta

Àngel Ferrero

Los analistas pusieron sobre la mesa de disección el viaje de Josep Borrell a Rusia y su diagnóstico ha sido unánime. Aunque todos consideran que su visita fue catastrófica, discrepan en los motivos

En el subgénero de la literatura de viajes existe otro por derecho propio que es el de la crónica de viajes a Rusia. Prácticamente lo inauguró el Marqués de Custine con *La Russie* en 1839, que se hizo célebre por sus punzantes comentarios sobre el país, pero al que también se considera uno de los impulsores de la moderna rusofobia europea. Otros le siguieron, de André Gide a Josep Pla, y, como quiera que hoy la gente apenas lee libros –no tanto por falta de interés como de tiempo–, y menos aún de este tipo, cabe dudar de que alguien nos relate algún día, con interés y estilo, las andanzas de Josep Borrell por Moscú. Casi toda la prensa coincide en calificar su visita –la primera como alto representante de la Unión Europea para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad y la primera de un diplomático europeo desde 2017– como un desastre, pero por diferentes motivos.

La mención del encarcelamiento de Alexéi Navalni sirvió en bandeja al ministro de Asuntos Exteriores ruso, Serguéi Lavrov, la oportunidad de replicar con la situación de los presos políticos en Catalunya. La respuesta de Lavrov fue ampliamente recogida por los medios de comunicación, sobre todo en Catalunya, pero sus repercusiones

van mucho más allá. Como escribía Nick Corbishley en *Naked Capitalism*, “no solo la reputación de Madrid ha sufrido”. “El hecho de que Bruselas nombrase a Borrell su jefe de la diplomacia a pesar del papel que desempeñó en la represión en Catalunya posterior al referendo”, explicaba Corbishley, “significa que cada vez que la Unión Europea (UE) quiera enviar un mensaje sobre derechos humanos se arriesgue al ridículo”. Este autor también recordaba que “el nombramiento de Borrell fue controvertido teniendo en cuenta la sanción en 2018 por uso de información privilegiada” por la venta de acciones de Abengoa, un escándalo que “desencadenó llamadas de dimisión” del cargo de ministro de Asuntos Exteriores de España, a pesar de lo cual “resistió esas peticiones y en 2020 fue elevado a la Comisión Europea”. (Corbishley se olvidó de otro patinazo de Borrell, en 2018, cuando comparó la integración europea con la de EE. UU. en un acto en la Universidad Complutense para afirmar que los segundos “hicieron la independencia prácticamente sin tener historia” y añadió que “lo único que hicieron es matar a cuatro indios, aparte de eso fue muy fácil”).

“La diplomacia comunitaria murió la semana pasada en Moscú”, sentenciaba en

Casi toda la prensa coincide en calificar la visita de Borrell a Rusia como un desastre

“La diplomacia comunitaria murió la semana pasada en Moscú”, publicó ‘Politico’

Münchau, en positivo: “Fue útil, ni que fuese como recordatorio de lo que necesita hacerse”

DALY, SOBRE LOS DOBLES RASEROS

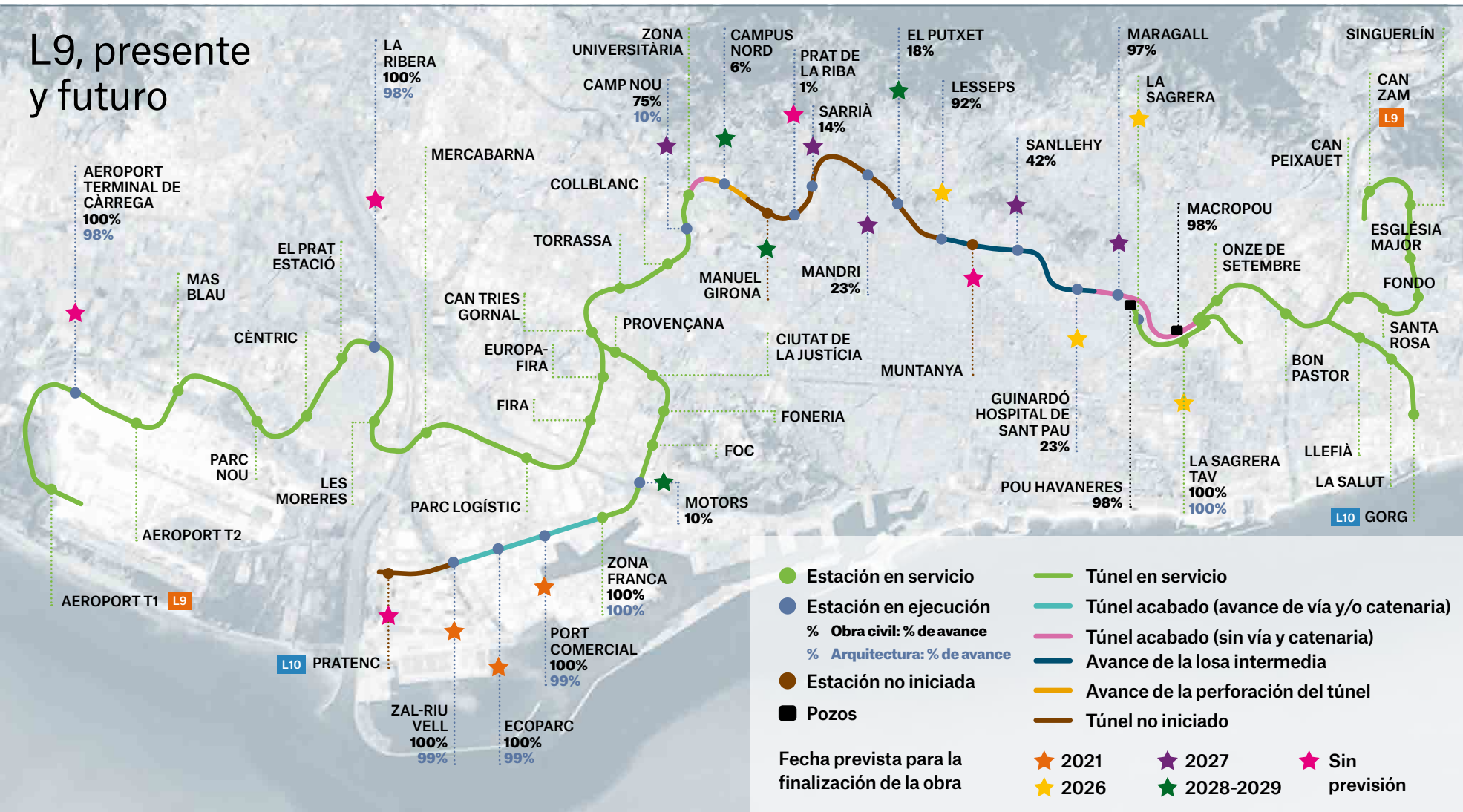
Además de las de Puigdemont y Comín, una de las críticas más duras a Borrell en el Parlamento Europeo fue la de la eurodiputada irlandesa Clare Daly. “Escuchando la implacable rusofobia en este lugar, ¿por qué la gente se sorprende de que Rusia no vea ningún sentido en comprometerse con la UE?”, denunció Daly, que comparó el caso de Navalni con los de Julian Assange o Pablo Hasél, entre otros. “¿Dónde está el llamamiento para sancionar a España?”, preguntó la diputada del grupo de La Izquierda.

la edición europea de *Politico* Matthias Karnitschnig. La tesis central de su columna de análisis es la ausencia de una política exterior comunitaria coherente. “La UE ha funcionado siempre mejor cuando se limita a lo que sabe, como regulación, comercio y distribución de subvenciones en el bloque –sostenía Karnitschnig–. La diplomacia de altos vuelos nunca ha sido y nunca será, como Borrell ha demostrado, el fuerte de la UE, por el simple hecho de que no hay ningún consenso entre los 27 miembros del bloque en política exterior”. El cargo de Borrell, señalaba este periodista, es “una innovación relativamente reciente, y –añadía– como Borrell, sus dos predecesoras en el cargo, Catherine Ashton y Federica Mogherini, se las vieron para formular una política exterior europea coherente contra las agendas de las capitales nacionales”. “Más allá del grandioso título”, añadía Karnitschnig, “el cargo posee poca autoridad y, como Borrell descubrió durante su desventurada visita a Moscú, todavía menos respeto”.

Wolfgang Münchau intentó ver el lado positivo del viaje de Borrell en *EuroIntelli-*

gence al opinar que su visita “fue útil, ni que fuese como recordatorio de lo que necesita hacerse”. Münchau se mostraba de acuerdo con la afirmación de Dmitri Trenin, del Instituto Carnegie de Moscú, de que las relaciones Unión Europea-Rusia serán en el futuro “transaccionales”. Llamaba también la atención en que “Moscú concluyó hace algún tiempo que lo que más beneficia a sus intereses es negociar con los Estados miembros directamente más que con la UE, a menos que no tenga ninguna otra opción”, y que, por ese motivo, Lavrov –“la respuesta rusa a Metternich”–, “no dejó espacio a la duda cuando dijo a Borrell en público que la UE no era un socio en el que se pudiese confiar”.

“Una miríada de pequeñas e innecesarias precauciones aquí engendra todo un ejército de funcionarios, cada uno de los cuales desempeña su tarea con un grado de pedantería e inflexibilidad y un aire de importancia diseñado únicamente para añadir significación al empleo menos significativo”. El Marqués de Custine hablaba así de Rusia, ¿pero no se ajusta, irónicamente, a los burócratas bruseleses?

Vuelven las obras a la L9: acabarla habrá llevado tres décadas

Debía ejecutarse en unos pocos años de principios de los 2000, pero una mala planificación, contratiempos como el hundimiento del Carmel y la crisis harán que no se finalice antes de 2029

Jordi Bes
BARCELONA

Este es el año de la Línea 9 del metro. La Generalitat retoma el proyecto más ambicioso del transporte público de Barcelona, cuyas obras se iniciaron en 2003 y que llevaban una década de parón por la crisis. No es que durante este tiempo no se haya ejecutado obra alguna, puesto que se han rematado actuaciones para abrir múltiples estaciones, y las próximas tres se prevé inaugurarlas en lo que queda de trimestre en el ramal de la L10 en Zona Franca: Port Comercial, Ecoparc y Zal-Riu Vell. Sin embargo, no se

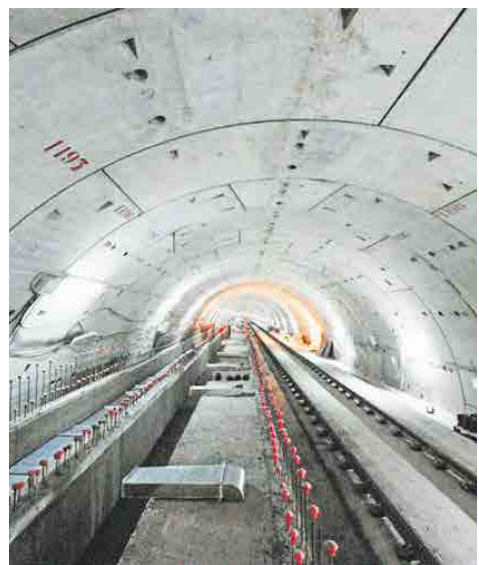
había movido ni un ápice en el esperado tramo central –Sagrera-Zona Universi-tària–, cuya puesta en marcha ya tiene horizonte: entre 2026 y 2029 se prevé completar buena parte de las estaciones pendientes. La ejecución del proyecto se habrá alargado cerca de tres décadas.

El Govern ha aprobado un nuevo Plan Económico y Financiero (PEF) para terminar las obras con una inversión de 946 millones de euros, lo que debería posibilitar la culminación del túnel de poco más de cuatro kilómetros entre las futuras estaciones de Manuel Girona y Lesseps. La perforación continuará con solo una de las dos tuneladoras que debían hacerlo, lo que ha permitido empezar a tapar el pozo de Mandri, para satisfacción vecinal, una actuación que se ejecutará en 14 meses con un coste de cuatro millones de euros. Por lo demás, este año se desarrolla una tarea más bien centrada en planificar: además de Mandri, este 2021 el Govern solo tiene previsto destinar 29,1 millones para la construcción de la L9, centrados en finalizar el viaducto de Zona Franca (L10) y otras actuaciones del tramo central.

El secretario de Infraestructuras y Movilidad del Departament de Territori i Sostenibilitat, Isidre Gavín, explica que ya tienen “la estrategia a desarrollar” para reactivar la tuneladora, pero evita concretar cuándo volverá a perforar: no será antes de finales

de año, o ya a principios del año que viene. Antes deben resolverse los contratos relativos al mantenimiento de la infraestructura mientras han estado paralizadas las obras y rehacerse los de la ejecución con las constructoras, ya que diferirá de lo acordado. “No podemos poner la mano en el fuego de si todo esto lo podremos resolver con rapidez”, reconoce Gavín.

El objetivo es que en 2026 puedan abrirse las estaciones de Sagrera –ya funciona para L9-10 Nord–, Sagrera Alta Velocitat, Guinardó y Lesseps; en 2027, las de Maragall, Sanllehy, Mandri, Sarrià y Camp Nou, y las restantes, Putxet, Manuel Girona, Campus Nord y Motors, entre 2028 y 2029. El proyecto contempla más estaciones sin que haya trascendido su fecha de apertura: dos están terminadas –La Ribera y Aeroport Terminal de Càrrega– y tres más –Muntanya, Prat de la Riba y Pratenc– no se han empezado a ejecutar y su futuro es aún más incierto. En cuanto a cómo se financiarán los 946 millones, lo más seguro es que se opte por un modelo mixto:

Construcción del túnel de la L9.

Al fin, cobertura móvil en toda la línea

En la L9-L10 Nord –de Sagrera a Santa Coloma-Badalona– aún no hay cobertura móvil tras más de una década desde que se estrenó el primer tramo. Salmerón dice que es común ver a pasajeros que, antes de subirse al metro, apuran con el móvil hasta donde les llega la cobertura. Ahora al fin parece que hay solución. “Este 2021, aunque sea a finales de año, puede haber cobertura”, asevera Gavín. Las operadoras de telefonía ultiman el proyecto para garantizarla tras años en que, según recuerda, “no manifestaban interés” por ello.

un préstamo del Banco Europeo de Inversiones (BEI), financiación estatal y recurriendo a los bancos. Irá en función de si fondos del plan de recuperación europeo postcoronavirus Next Generation EU se destinan a la L9, si bien Gavín matiza: “Prevemos que la financiación del Next Generation en ningún caso será del 100%”.

Claves que han marcado la obra

El proyecto de la L9 se tomó en serio a finales de los años 90. Joan Carles Salmerón, que dirige el Terminus Centre d'Estudis del Transport, lo ve esencial para “romper la radialidad” del transporte público en Barcelona, evitando que los pasajeros siempre tengan que pasar por plaza Catalunya o Diagonal-Provença para muchos trayectos. Entre sus singularidades figura que es un metro automático –sin conductor– o la construcción de un túnel único que alberga los andenes de las estaciones en su interior. Los cambios de guion han marcado las obras, como evidencia el ingeniero de caminos Jordi Julià: “Una cosa que se dijo que estaría en cuatro o cinco años, algo que no era razonable, y que se podría haber terminado en 10 años, acabarían siendo casi 30”. El que fue director general de Transportes en el Govern de Maragall y director de Ifercat –ente público propietario de la L9– explica que el retraso se debe a “un conjunto de desgracias” durante el desarrollo del proyecto. “¿Hasta qué punto ha sido azar y hasta qué punto mala gestión? Hay un poco de todo”, sostiene. Los expertos suelen coincidir en diversos aspectos –cambios de trazado por razones técnicas o caprichos políticos, otros obstáculos técnicos a resolver sobre la marcha, el hundimiento del Carmel (L5) en 2005 que obligó a parar las obras y a reforzar la seguridad, la crisis económica y el endeudamiento...–, pero también remarcan que ya se empezó con mal pie.

El catedrático del departamento de ingeniería civil y ambiental de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) Climent Molins sostiene que “se subestimaron las dificultades” y, a la postre, se licitó proyecto y obras a la vez. “Esto quería decir que el proyecto no estaba hecho”, recalca. “Se adjudicaron las obras con unos estudios que no es que estuviesen mal, pero la complejidad de las obras requería más tiempo de maduración”, ratifica Julià, el cual recuerda que se trató de emular a Madrid, que tiene un terreno mucho más propicio para construir túneles de metro, planificándose la L9 con “unos costes y plazos muy optimistas”. También rememora las prisas que tenía el Govern de Pujol con el fin de marcarse el tanto antes de las elecciones de 2003, así como el atractivo que podía suscitar una obra pública de calado en tiempos de la trama del 3% que salpicó a CiU. “Evidentemente, también tuvo que ver el 3%”, razona Julià.

Un sobrecoste de al menos 5.000 millones de euros

Es el dinero adicional invertido hasta 2016, según la Sindicatura de Comptes. Las obras podrían costar en total 17.000 millones

J. B.
BARCELONA

Uno de los aspectos más llamativos vinculados a la L9 ha sido la abultada inversión que ha requerido. En un informe sobre el proyecto, la Sindicatura de Comptes ha detectado un sobrecoste en la construcción de 4.949,01 millones de euros hasta 2016, un 251,5% más de lo previsto. A 31 de diciembre de aquel año, el coste de las obras se había elevado hasta los 6.916,47 millones –el 30,7% corresponde solo al coste financiero: 2.120,24 millones–, frente a los 1.967,46 millones previstos en los encargos iniciales hasta 2002. En el informe también se revela que para ejecutar la L9 se habían adjudicado hasta 2016 un total de 1.093 contratos por un importe de 13.102,80 millones. Tiene que ver con ello que se optara por dar concesiones al sector privado para poder sacar adelante la construcción.

El ingeniero de caminos Jordi Julià calcula que el importe total acabará ascendiendo a unos 17.000 millones, si bien garantiza que “no hay ningún número escandaloso”. Según Julià, “el coste por kilómetro y de financiación es razonable”. El problema ha sido la necesidad recurrente de la Generalitat de endeudarse para ejecutarlo. Desde el Govern, el secretario de Infraestructuras, Isidre Gavín, defiende que “no se puede hablar de la obra que empezó hace 20 años”, dado que la L9 hoy en día es “una obra diferente”, e insiste: “Es mucho más grande y extensa por decisiones que

tomaron otros gobiernos”. También atribuye el sobrecoste al hundimiento del Carmel, que implicó una mayor exigencia técnica. “Todo ello hace que una obra, cuantos más años dura, más dinero te cuesta”, subraya.

El profesor de economía de la Universitat de Barcelona Xavier Fageda, especialista en transporte, sostiene que la L9 “es muy costosa en relación al volumen de tráfico que puede llegar a mover”: en 2019, la L9-L10 registró solo 22,8 millones de validaciones de los 411,9 millones de todo el metro, si bien esta cifra obvia a quienes también la usaron haciendo trasbordo desde otra línea. Fageda opina que “es un poco el AVE catalán”, y considera que en casos como la L9 debería hacerse un análisis previo de coste-beneficio, y recuerda que el marco legal favorece a las constructoras cuando hay que renegociar contratos. En todo caso, Joan Carles Salmerón, de Terminus CET, considera imprescindible acabar la L9 porque “el sistema de transporte público funciona bien en red”, y en la misma línea se pronuncia el catedrático de la UPC Climent Molins: “Ahora lo importante es que el coste financiero sirva de algo y se pueda acabar”.

Escaleras de una estación de la L9.

El Govern defiende que la obra ejecutada no tiene que ver con la prevista al inicio

El tren suspende: “El transporte por ferrocarril se está desmontando”

Una falta de planificación para el conjunto del territorio, la primacía de los autobuses y el deterioro progresivo del servicio ferroviario, con escasas frecuencias y retrasos habituales, son algunos de los obstáculos para alcanzar una red de transporte público sostenible, fiable y valorada

Emma Pons Valls
BARCELONA

Josep Casadó vive en Móra la Nova (Ribera d'Ebre) y durante 14 años hacía cada día 100 km en coche para llegar a su puesto de trabajo, en Tortosa (Baix Ebre). A final de mes, esto le suponía un gasto de 400 euros. Pero no había alternativa; por un trayecto de unos 45 minutos en coche, en tren hubiera tardado 2 horas y 45 minutos. Bueno, sí había una: irse. “Por eso la gente se va del territorio”, afirma Casadó, que es portavoz de la plataforma Trens Dignes Terres de l'Ebre-Priorat y delegado territorial de l'Associació per la Promoció del Transport Públic (PTP).

El activista denuncia falta de planificación del transporte público en les Terres de l'Ebre, y lo achaca, en parte, a que es uno de los territorios sin Autoritat Territorial de Mobilitat (ATM). Lleida, Girona y el Camp de Tarragona sí tienen, además de la ATM del área metropolitana, y tendría que haber una en el Ebre, según la Ley de Movilidad de la Generalitat de 2003, dice. Estas ATM se encargan de la unificación de las tarifas, de los operadores y de sincronizar los diferentes transportes.

El papel de los municipios

Isidre Gavín, secretario de Infraestructuras y Movilidad de la Generalitat, apunta que las ATM no se han impulsado en zonas donde “la demanda y las frecuencias no son tan altas”, como les Terres de l'Ebre o las llamadas *comarques centrals*. Gavín explica que los municipios tendrían que aportar recursos a dichas autoridades, y los más pequeños lo rechazan por no disponer de ellos. Se han impulsado alterna-

tivas, en las que incluye las Taules de Mobilitat, que, aun sin capacidad ejecutiva, “permiten planificar”, según Gavín. “La agenda de mejoras es permanente y siempre vamos implementando en función de las demandas, en un diálogo de proximidad con el territorio”, afirma.

Pero, según Casadó, que no haya una ATM implica, por ejemplo, que en la Ribera d'Ebre haya cinco operadores de autobús y cada uno sea propietario de su circuito, lo que provoca conflictos y precios más caros. La PTP defiende a nivel de toda Catalunya un modelo en el que el tren sea “la espina dorsal”, y el bus, el medio que hilvane el territorio y permita crear una “capilaridad” para llegar hasta las estaciones ferroviarias. “Cada medio tiene que tener su rol, y esto no se cumple”, señala la vicepresidenta de la PTP, Dolors Clavell. Casadó coincide y critica que “el transporte por ferrocarril se está desmontando” y “están in-

La falta de buenas conexiones en el territorio fomenta la despoblación

Cambios en los horarios, las frecuencias y trenes que “desaparecen”, entre las problemáticas

Los activistas lamentan que el mal funcionamiento desprestigia al tren

tentando sustituir el tren por autobuses”. La falta de buenas conexiones en todo el territorio fomenta la despoblación; los jóvenes estudian fuera y ya no vuelven.

Descarbonización

La apuesta por el tren permitiría avanzar en la descarbonización del transporte, un objetivo a nivel europeo. Casadó tilda de política “ideológica” la situación en Catalunya: “Privatizar el tren es muy difícil, mientras que convertirlo en autobuses es fácil”. Gavín discrepa y defiende que en Catalunya se está impulsando el tren “dentro de las competencias” que tiene la Generalitat.

Glòria Francolí es miembro del colectivo *Perquè no ens fotin el tren*, que nació hace ocho años para impedir el cierre de la estación de tren de Torelló (Osona). Lo consiguieron, y a partir de aquí han ido ampliando sus reivindicaciones, siempre alrededor de la mejora de la R3, línea que va desde L'Hospitalet de Llobregat hasta Puigcerdà/Latour-de-Carol. Hace ya más de un año que entre Ribes de Freser y Puig-

El coche privado sigue siendo la alternativa en comarcas en las que los tiempos de trayecto en tren son disuasorios.

Un tren de la R1 en dirección a L'Hospitalet de Llobregat.

cerdà hay un servicio alternativo por carretera debido a las obras del túnel de Toses, una obra que tenía que durar cinco meses y ya lleva más de un año. Es solo un ejemplo de las batallas diarias que libra este colectivo. “La manera como funcionan Renfe y Adif es simular que las cosas no pasan”, critica Francolí. Cambios en los horarios, las frecuencias, cierres de estaciones... Son algunos de los contratiempos que denuncia el colectivo, que está tejiendo red con los ayuntamientos. “Si un municipio tiene tren, hay que protegerlo”, apunta la activista.

Además de luchar por un mejor servicio, el colectivo también trabaja para prestigiar este transporte. “Hace ocho años, el tren no valía para nada, no estaba considerado una opción. Hemos conseguido aumentar su aprecio, por lo importante que es tener tren en nuestro pueblo para la estructuración social y para podernos desplazar de forma sostenible”, dice. Pese a que ahora el tren está en la agenda política, esto no es una fórmula mágica para revertir un “deterioro” persistente de la línea.

Fenómenos como el Gloria, o la covid mismo, han servido como “excusa” para abandonar las infraestructuras y “dejar que el servicio empeore”. Lo dice Francolí, pero también Casadó y Clavell. Se han suprimido trenes y se han retrasado obras.

Francolí recuerda que, más allá de obras, hace falta “una revisión” para minimizar las incidencias. Hay falta de personal y a veces los trenes “desaparecen”. La precariedad de la línea también se percibe en “desperfectos” en los trenes que les impide circular. “En Osona, el 100% de la gente utiliza el transporte privado. Y se entiende, porque hay mucho desprestigio del tren; es una herramienta que no es fiable”, admite Francolí. Casadó coincide: “El desbarajuste que hay con líneas y horarios hace que la gente no se fíe, y por esto sube el bus”. En otras zonas, como el Penedès, la situación es similar. Albert Parés, delegado de l'Alt Penedès de la PTP, apunta que para moverse dentro de la comarca “los tiempos de viaje son disuasorios” y por eso la gente no renuncia al coche privado.

Menos inversión en infraestructuras y más visión de red

Aunque se ha avanzado en obras como la L9 o la L10 y se ha fortalecido el bus, los activistas piden una intervención asequible e integrada

E. P. V.
BARCELONA

“Se da una visión excesivamente infraestructural, pero hay muchas cosas que se pueden hacer para mejorar el servicio”. Dolors Clavell es la vicepresidenta de la Associació per la Promoció del Transport Públic (PTP) y pone como ejemplo una hipotética ampliación de la estación de Arc de Triomf. Esto permitiría la entrada de trenes con un 30% más de capacidad en la R1, la línea con más demanda. Obras como el túnel del Vallès, que califica de “faraónica”, son prescindibles ante alternativas más baratas que también sirven, como el túnel de Montcada, de más fácil ejecución. Reclama a los políticos que piensen en el transporte público como “red” y no solo en “los grandes proyectos”, que “no pueden centrar la política de movilidad del país”. E incluye en ellos el “pozo sin fondo” de la L9. “Se ha perdido la credibilidad”, lamenta, respecto a la gestión de la Generalitat del transporte.

El secretario de Infraestructuras y Movilidad de la Generalitat, Isidre Gavín, discrepa de esta visión y pone en valor los avances hechos en los últimos años en infraestructuras como la L9 y la L10, y la extensión de la red de autobuses exprés en todo el territorio. “No hemos parado de hacer inversión y de impulsar nuevos servicios”, afirma.

La PTP propone el proyecto Objetivo Tren 2024. “Vertebrar Catalunya a través de una red ferroviaria sería un proyecto de futuro y de país”, afirma Clavell. Aunque en 2010 la Generalitat recibió un traspaso de competen-

cias de Renfe para la red de Rodalies, la vicepresidenta lamenta que “sigue haciendo el mismo discurso que cuando no las había, en vez de mejorar el servicio”. Sin embargo, Gavín califica este traspaso de “teórico” y “fake”. Nunca se acompañó del importe económico acordado, correspondiente al déficit de inversión anual del Estado en Catalunya. Renfe tampoco ha querido firmar el contrato acordado que permitiría instaurar mejoras. “Nuestra capacidad real de incidir e intervenir en la planificación es simplemente voluntariosa”, denuncia Gavín.

Otra oportunidad llega con los fondos europeos por la crisis de la covid, que servirían para “equilibrar territorialmente” el país, dice Clavell. Aunque tiene una visión crítica sobre los proyectos presentados, que, considera, favorecen el transporte por carretera, defiende la necesidad de que sirvan para atender a nuevas realidades: “Con la pandemia, la gente se ha reubicado en el territorio”.

Tren pintado a su paso por Blanes.

Gavín califica el traspaso de competencias de Rodalies de 'fake'

La PTP reclama “vertebrar Catalunya a través de una red ferroviaria”

JUNIOR REPORT

Junior-Report.media és el diari dels joves lectors per entendre el món. Amb nous llenguatges i nous canals, expliquem els grans temes d'actualitat per despertar el seu interès davant la realitat que els envolta.

20 ANYS DE WIKIPEDIA

Coordina: Alba Fernández Candial

Enguany fa 20 anys que es va crear la Wikipedia, l'enciclopèdia lliure que tothom pot editar. Tant si és per consultar alguna cosa o documentar-se per a algun treball o projecte, milions de persones visiten cada dia aquest lloc web per informar-se o resoldre dubtes.

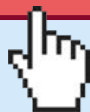
Els creadors de la Wikipedia, Jimmy Wales i Larry Sanger, creien que cada persona sap molt d'alguna cosa i que unir el coneixement de tothom podia beneficiar la societat. D'aquí va sorgir la idea de fer una enciclopèdia oberta, accessible per a tothom i en qualsevol idioma del món.

La iniciativa està gestionada per la Fundació Wikimedia, una organització sense ànim de lucre que es manté a través de donacions. Aquesta és la clau de la Wikipedia: milions de voluntaris i voluntàries d'arreu del món hi treballen per formar part del projecte escrivint articles, revisant-ne d'altres i col·laborant-hi de forma desinteressada.

WIKIPEDIA ↗
El nom es compon de la paraula 'enciclopèdia' i el prefix 'wiki', que en hawaïà significa 'ràpid'.

Nova entrada

/ Llicències Creative Commons

Els continguts de la Wikipedia es poden compartir i difondre lliurement perquè fan servir llicències Creative Commons: un tipus de permisos que s'apliquen als béns culturals –com ara textos, vídeos o imatges– i permeten que es puguin fer servir i distribuir sense haver de pagar drets d'autor.

/ Contra la desinformació

Per garantir que la informació publicada és veraç i evitar la desinformació tan habitual a internet, hi ha certs límits a l'hora de crear i editar articles. Les publicacions no poden reflectir opinions ni poden convertir-se en un lloc per a la publicitat. També és obligatori citar les fonts per evitar difondre dades sense contrastar.

/ 'Editatons': maratons d'edició

Les *editatons* són trobades entre membres de Wikipedia per redactar articles sobre un tema específic, de manera presencial o virtual. Això serveix per donar visibilitat a col·lectius poc coneguts o reduir la bretxa de gènere que hi ha entre els articles dedicats a homes i a dones dins de la Wikipedia.

/ Sabies que la Wikipedia...?

→ ÉS UN DELS 20 LLOCS WEB MÉS VISITATS DEL MÓN

Juntament amb plataformes com Google, YouTube, Facebook o Amazon.

→ TÉ 1.700 MILIONS D'USUARIS CADA MES

És la mitjana de persones que consulten la Wikipedia cada mes.

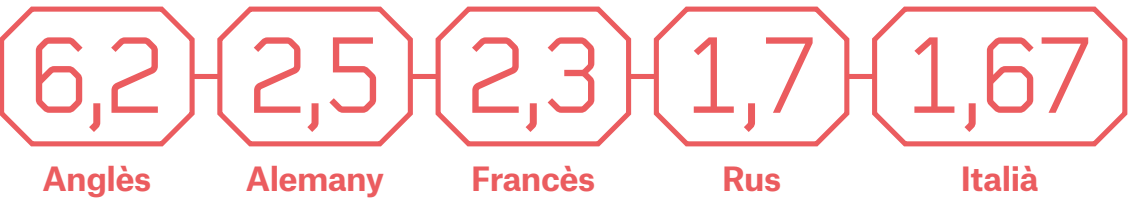
→ TÉ MÉS DE 50 MILIONS D'ARTICLES

Que s'editen i es van revisant constantment per mantenir els continguts actualitzats.

→ ESTÀ TRADUÏDA A 300 IDIOMES

L'anglès és l'idioma amb més entrades, però també hi ha articles escrits en ainu –una llengua que només es parla a l'illa japonesa de Hokkaidō– o en esperanto –un idioma inventat que no és oficial a cap Estat.

Els idiomes amb més articles a la Wikipedia (en milions)

La Wikipedia en castellà té **1,66 milions** d'articles, i en català, adaptada com a Viquipèdia, més de **670.000**

Actualitat **Coronavirus**

Una mujer recibe la vacuna de AstraZeneca contra el coronavirus.

Se detiene el frenazo de la pandemia en Catalunya

Un ligero aumento de la velocidad de propagación dispara las primeras alarmas y Salut advierte del riesgo de una cuarta ola

Emma Pons Valls
BARCELONA

La pandemia ha experimentado un decrecimiento lento en las últimas semanas en Catalunya, pero ahora esta tendencia está cambiando. Aunque la velocidad de contagio sigue por debajo del uno, clave para mantener la expansión del coronavirus controlada, esta semana ha aumentado ligeramente y ya se sitúa más cerca del 0,9. Se ha aplanado, pues, el descenso de la curva de contagios. No se sabe el porqué: podría ser por la ligera relajación de las medidas, por la actividad derivada de las elecciones o por la nueva variante británica, más contagiosa, según investigadores de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Son hipótesis y, ante esta situación incierta, el Procicat se ha tomado unas horas más para decidir si mantiene o no las restricciones actuales, cuya prórroga finaliza el lunes. Al cierre de esta edición, aún no había anunciado su decisión.

Actualmente la presión asistencial sigue siendo elevada y todavía hay alrededor de 600 pacientes en las UCI. El secretario de Salud Pública, Josep Maria Argimon, advirtió del riesgo que supondría la reversión del descenso: “Si ahora empezamos una cuarta ola, la empezamos con 300 enfermos más que la segunda”. Argimon recordó que el volumen de ingresados graves a partir del cual se inició la segunda ola fue alrededor de los 140, y la tercera, alrededor de los 320.

En cuanto a las nuevas variantes, el Departament de Salut informó que la británica ya supone una tercera parte de los casos y prevé que supere la proveniente de Wuhan en poco tiempo en Catalunya. En la comarca de Osona ya es predominante, con un 78% de los casos estudiados. En Barcelona, la variante británica supone entorno al 36%. También se han detectado los dos primeros casos de la variante brasileña en el territorio, de la que se sospecha que podría incentivar la reinfección de personas que ya han pasado la covid-19: “Parece que esta variante tiene más infección, pero no parece que suponga más gravedad”, clarificó Argimon.

En relación a la vacunación, esta semana terminará con más de 170.000 personas vacunadas con ambas dosis, aunque persisten los retrasos en las entregas de las farmacéuticas. Además, ha empezado la vacunación de docentes y se espera que se inicie también la de mayores de 80 años.

Ciència **Principia Marsupia**

Las cuatro claves para vacunar al mundo

Un estudio publicado en ‘The Lancet’ analiza los obstáculos para la inmunización global contra el coronavirus

Alberto Sicilia
MADRID

La pandemia no terminará hasta que el mundo esté vacunado. Los países más ricos comenzaron hace meses sus programas de vacunación. Pero, ¿qué ocurrirá con los países más pobres? Un equipo de especialistas en Salud Pública ha publicado en *The Lancet* un estudio sobre los obstáculos a salvar para lograr la inmunización global.

✓ Desarrollo y producción

El desarrollo de las vacunas frente a la covid ha sido un verdadero milagro científico. Apenas un año después del comienzo de la pandemia hay 66 vacunas en alguna fase de ensayo clínico, y entre ellas, 20 en la fase III, la última antes de la aprobación. Una de las claves está en la financiación de gobiernos y ONG a las farmacéuticas.

El siguiente obstáculo es el de la producción a escala. Los investigadores subrayan que muy pocos países tienen la capacidad técnica para la fabricación –y sobre todo con las nuevas tecnologías basadas en el ARN–. Por eso es importante que los gigantes farmacéuticos lleguen a acuerdos con empresas farmacéuticas de ámbito regional para transferir tecnología. Así lo han hecho Pfizer con acuerdos en Latinoamérica o Novavax en India.

✓ Negociación de los precios

El 85% de la población mundial vive en países de renta media o baja. Asegurar precios razonables para las vacunas es otro elemento esencial. El objetivo de los gobiernos es vacunar a todos los ciudadanos: por eso, incluso un precio bajo por dosis podría ser inasumible en muchos lugares. Los

factores más importantes en el establecimiento de precios serían el coste intrínseco del desarrollo y la fabricación de la vacuna; la financiación pública que hayan recibido las farmacéuticas; el mecanismo que utilicen para licenciar la tecnología y permitir la fabricación por terceros; los beneficios que quieran tener las farmacéuticas; si existen derechos de propiedad intelectual; y la presión política para que los precios sean lo más bajos posible. Y el problema no estará solo en el precio de las dosis: distribuir y administrar millones de dosis también cuesta dinero. En campañas de vacunación frente a otras enfermedades, donde se han dado dosis gratis, algunos países necesitaron fondos adicionales.

✓ Reparto razonable

Los países ricos están acaparando los primeros envíos de las farmacéuticas. Esta estrategia tiene sentido a nivel nacional, pero a nivel global podría ser un desastre: millones de dosis pueden acabar sin uso mientras son necesarias en otros sitios. Ocurrió en la pandemia de gripe en 2009. La OMS anunció en abril la creación de un mecanismo de compra y distribución conjunto, Covax. La idea es la siguiente: la vacuna debería distribuirse de manera equitativa entre todos los países. En una primera fase, todos deberían tener acceso al equivalente al 20% de su población –para inmunizar al personal sanitario y a los mayores–. Ningún país debería vacunar a más del 20% si no hay dosis suficientes para todos los países. Los más ricos comprarían sus dosis a un precio estimado en 11 dólares, mientras los más pobres pagarían dos dólares. El problema es que muchos países están llegando a acuerdos directamente con las farmacéuticas.

✓ Infraestructura

En muchos países habrá que superar otros desafíos. Vacunas como la de Pfizer necesitan cadenas de frío de -70°C, una infraestructura que pocos países tienen. Para vacunar a toda la población se requieren registros y sistemas de salud pública, y 74 países de la OMS carecen de programa de vacunación. Por último, se necesita que la población confíe en las vacunas. Y, según el estudio, esto no es solo un problema en los países pobres.

Manifestaciones por la libertad de Hasél

Ciudades como Barcelona, València, Girona o Lleida registran disturbios y cargas policiales. Una mujer pierde un ojo por un disparo de bala de 'foam'

Redacción
BARCELONA

El rapero Pablo Hasél ingresó el martes por la mañana en la cárcel Ponent de Lleida para cumplir su condena de nueve meses por enaltecimiento del terrorismo e injurias a la Corona, después de que los Mossos d'Esquadra lo detuviesen en el rectorado de la universidad, donde se había encerrado. Por la tarde, en ciudades como Barcelona, Lleida, Girona, Palma, València y Madrid se celebraron concentraciones para exigir la puesta en libertad del

rapero, condenado por sus tuits y las letras de sus canciones. La tensión fue una constante en sendas convocatorias. En Barcelona y València hubo cargas policiales, y en Girona, Lleida, Reus y Vic—donde se produjeron destrozos en la comisaría de los Mossos—, disturbios. Las protestas suman decenas de personas detenidas, y mossos y manifestantes heridos en todo el Estado.

Unas 1.700 de personas, según la Guardia Urbana de Barcelona, se manifestaron en la plaza Lesseps. Los Mossos cargaron con balas de *foam* contra algunos manifestantes que lanzaban petardos, piedras y botellas al cordón de agentes, y que montaron barricadas con contenedores y otros elementos del mobiliario urbano a los que prendieron fuego. Además de corear gritos como "libertad Pablo Hasél" o "muerte al régimen español", muchos de los concentrados aprovecharon para pedir también la libertad de los líderes independentistas del Procés, con pancartas como "Libertad presos políticos" o "Amnistía".

La concentración celebrada en València también acabó con algunas cargas policiales e incidentes, como el vuelco y la quema de contenedores en las inmediaciones de

la plaza del Ayuntamiento, donde los participantes se congregaron a las 19.00 horas. Pasadas las 19.40, algunos trataron de desplazarse a la calle Colón. En ese momento se registraron cargas policiales que hicieron retroceder a algunas personas. La Policía volvió a cargar para desalojar la plaza del Ayuntamiento y algunos de los participantes en la protesta se dirigieron a Xàtiva, donde se dispersaron. En las inmediaciones, se volcaron contenedores y se quemó uno de ellos, en la calle Cervantes, hasta donde se desplazaron los bomberos para apagar las llamas.

En Girona unas 5.000 personas, según los Mossos d'Esquadra y la Guardia Urbana, se concentraron inicialmente en la plaza 1 d'Octubre, y después recorrieron varias calles de la ciudad para expresar su protesta ante la delegación de la Generalitat y, poco después, ante los juzgados de la localidad. En ese punto, al que se había llegado sin incidente alguno, se produjeron los primeros lanzamientos de objetos y pirotecnia contra los agentes. Al menos seis manifestantes resultaron heridos, según cifras de la entidad Sanitaris per la República. Al final la manifestación, aunque con mucha menor presencia de personas, llegó a la Subdelegación del Gobierno, donde se desataron los disturbios. Se arrancaron señales de tráfico para utilizarlas como objetos arrojados y los Mossos d'Esquadra dispararon balas de *foam* y salvas. La quema de contenedores y un pequeño fuego a las puertas de una entidad bancaria requirieron la presencia de los bomberos, mientras los manifestantes se dispersaban por las calles de Girona adyacentes a la zona de los incidentes.

Las balas de 'foam', en el punto de mira

Los Mossos han abierto una investigación sobre la chica de 19 años que perdió un ojo en la manifestación del lunes en Barcelona. El director general del cuerpo, Pere Ferrer, calificó la situación de "hechos graves". "Nuestro compromiso es explicar qué pasó", dijo, y añadió que han visitado a la afectada y se han puesto en contacto con la familia y el Centre Irdia, que lleva la defensa y que celebra que se haya iniciado una investigación, un primer paso para "mejorar los mecanismos de prevención para evitar que se dispare *foam* en la zona de la cabeza".

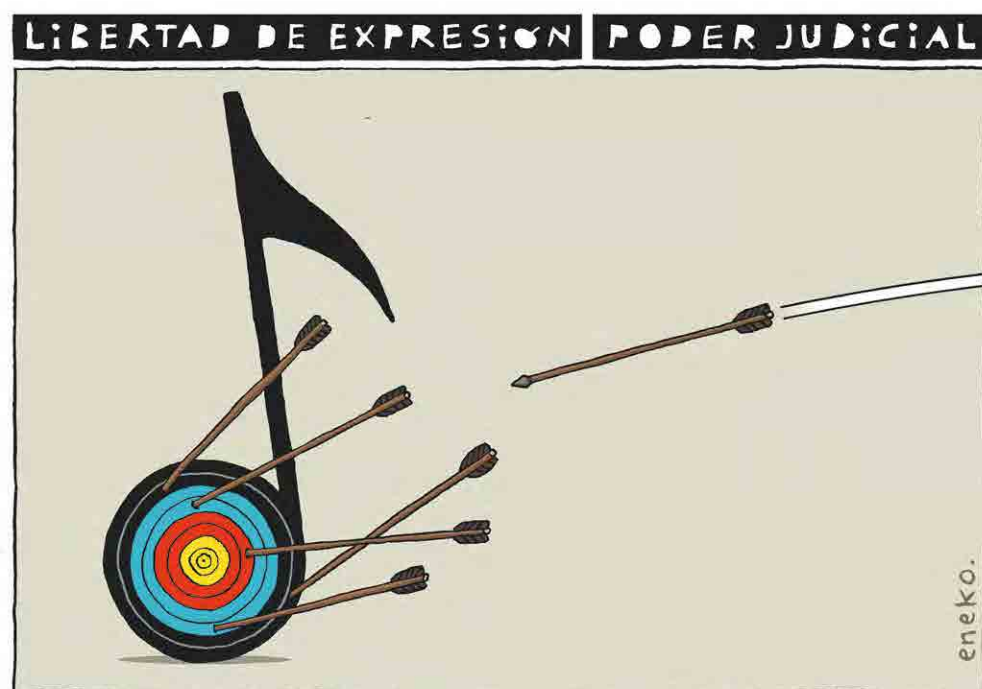

Hasél en la puerta del rectorado de la UdlL.

En Lleida se concentraron más de un millar de personas—unas 2.000 según la organización y 1.400 según la Guardia Urbana—. Los manifestantes iniciaron la protesta en la plaza de la Catedral y, después de leer un manifiesto, escucharon algunas canciones del rapero. Después de unos minutos, la comitiva se dirigió a la sede del PSC, donde se lanzaron huevos y otros objetos contra la fachada, antes de dirigirse a diferentes calles del eje comercial de la ciudad. A la altura de la plaza Sant Joan, los manifestantes se volvieron a detener para tirar pintura, esta vez contra la fachada de la sede del PP, donde corearon eslóganes como "vosotras fascistas, sois los terroristas". Finalmente, varios centenares de personas se dirigieron a la Subdelegación del Gobierno, donde se vivieron los momentos de más tensión al tirar contenedores al suelo, incendiar uno de ellos y tirar petardos contra algunas furgonetas de los Mossos. Al menos un agente de la Guardia Urbana resultó herido.

Concentraciones e incidentes se repitieron durante la noche del miércoles en Catalunya y varias ciudades del Estado.

El dibuix de l'Eneko

En Lleida se lanzaron huevos contra la fachada de la sede del PSC y pintura en la del PP

Concentraciones e incidentes se repitieron durante la noche del miércoles

Veto a los cazadores en tiempos de pandemia

El creciente uso social de los espacios naturales como válvula de escape a los confinamientos ha puesto el foco sobre una ley de caza redactada hace medio siglo y que algunos colectivos piden reformar

Yolanda Rico
SABADELL

La presencia de visitantes en los parques naturales se ha disparado a raíz de la pandemia. Una circunstancia que ha sembrado dudas sobre la compatibilidad de la caza y el ocio en estos espacios. Ante las quejas de ayuntamientos y entidades ecologistas y animalistas, y a un mes para que se termine la temporada de caza, la Generalitat se ha visto obligada a adoptar medidas urgentes para minimizar el riesgo para los usuarios. La muerte de un trabajador que recogía piñas en Santa Maria de Martorelles (Vallès Oriental), por el disparo de un cazador, y las heridas sufridas por un ciclista en Massanes (la Selva), también por la misma causa el pasado 30 de enero, fueron el detonante de la aplicación de medidas excepcionales.

Desde el 6 de febrero están prohibidas las batidas de caza mayor durante los fines de semana en el Parc Natural de la Serra de Collserola, el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, el Parc de la Serralada de Marina y el Parc de la Serralada Litoral. El objetivo es garantizar la seguridad de los visitantes mientras duren las restricciones de movilidad comarcal por la covid. Pero las quejas de los ayuntamientos no son algo nuevo. Vallromanes (Vallès Oriental) ya pidió en noviembre que se suspendieran “de forma inmediata” las batidas durante el confinamiento municipal del fin de semana. Y fue más allá: reivindicó “un debate ciudadano sobre la práctica de esta actividad”.

Un grupo de cazadores en Bell-lloc d'Urgell, en una finca de alfalfa, el verano pasado.

La Generalitat no descarta ampliar la prohibición de caza a otros espacios

En zonas como el Parc de la Serralada Litoral la actividad social se ha triplicado

En la misma comarca, el alcalde de Santa Maria de Martorelles, Lluís Pintor, asegura que la actividad deportiva y social en el Parc de la Serralada Litoral se ha triplicado con el confinamiento, y que esto ha aumentado el riesgo que corren los visitantes en plena temporada de caza. “Los ayuntamientos estamos desamparados. En municipios como el nuestro, que está dentro de la montaña, no tenemos capacidad para controlar las actividades que se llevan a cabo”, lamenta. Además, carecen de policía municipal. “No hay suficientes agentes ru-

rales y no vemos a Mossos que patrullen por la montaña. Eso nos limita aún más”. Ante este panorama, Pintor solicita que “se actualice la Ley de Caza y se dote a los municipios de herramientas para controlarla”.

Los incidentes ocurridos a finales de enero no hicieron más que “avivar el debate sobre la gestión de la caza y su ordenación, y quién debe liderar este nuevo marco normativo”, apunta Pintor, que reconoce que “no será tarea fácil”: “No es una acción que deba liderar un solo municipio, y tampoco se pueden tomar decisiones en

Jabalíes buscando comida en una rotonda de Mataró, en una imagen de archivo.

caliente. Se trata de un debate amplio en el que deben implicarse también la Diputació de Barcelona y la Generalitat”, afirma.

En el Vallès Occidental, el Ayuntamiento de Montcada i Reixac –próximo al Parc Natural de Collserola– ha celebrado la medida adoptada por la Generalitat. No obstante, el concejal de Medi Natural, Oriol Serratussell, advierte: “Llega cuando está a punto de terminarse la temporada de caza [en marzo] y tres meses después de nuestra petición”.

Un marco legal de los setenta

La Diputació de Barcelona es la encargada de la protección y la gestión de la Xarxa de Parcs Naturals (XPN). Pero el coordinador de Espais Naturals de dicho organismo, Jordi Padrós, señala que la entidad supramunicipal carece de competencias en materia de caza, ya que este ámbito corresponde a la Generalitat. Reconoce, sin embargo, que, “como consecuencia de la pandemia, la frecuentación a pie o en bicicleta de los espacios naturales, pese al confinamiento, ha aumentado, así que es necesario ver cómo regular las especies que provocan daños y compatibilizarlo con el ocio”.

Padrós recuerda que el marco legal que regula la caza se redactó en un momento en el que “seguro que no había la misma presencia de personas en el medio natural que ahora”. La Ley de Caza data de 1970, por lo que tanto los cazadores como la propia Generalitat coinciden en tacharla de obsoleta y resaltan su carácter predemocrático. El Govern incluso inició en 2017 los trámites para crear un anteproyecto de ley para Catalunya, que no ha prosperado. Sergi Sánchez, presidente de la Federació Catalana

de Caça, recuerda: “Hace años que venimos reclamando a la Generalitat renovar la ley, que ha quedado desfasada por la realidad actual de la caza y de la propia sociedad”. En su opinión, la caza y el ocio en los espacios naturales son compatibles, pero “no se ha hecho el suficiente esfuerzo para comunicar a la gente cómo tiene que actuar, porque muchas veces hay personas que se adentran en áreas de batidas por desconocimiento”. Y reconoce que “la explosión de gente en la montaña hace que sea difícil compatibilizar todas las actividades”.

“Creemos que hay que hacer una labor pública para evitar riesgos”, explica Sánchez, quien añade: “Cada vez nos exigen que cacemos más meses para controlar la sobrepoblación de algunas especies. Se

Sergi Sánchez: “La ley de caza, de 1970, ha quedado desfasada por la realidad actual”

Cada año se cazan 65.000 ejemplares de jabalí en todo el territorio catalán

Ecologistes en Acció pide ampliar las restricciones y aplicarlas de lunes a domingo

nos ha llegado a plantear alargar la temporada de caza hasta abril o mayo, desde septiembre”. Y advierte de que hay personas que están en contra de la caza que “ponen en riesgo su propia vida y la del resto de visitantes porque retiran la señalización de batidas”. Sánchez hace un llamamiento a “agentes rurales y Mossos para que frenen este fenómeno creciente”.

Sánchez pide ayuda a la Administración para que “valore al cazador, haga un trabajo didáctico y explique por qué se caza”. Sánchez insiste en que “todas las comunidades han actualizado la ley excepto Madrid y Catalunya; la Administración sabe que tiene un problema con la fauna salvaje”. Y señala: “Hay animales de caza menor a los que estamos matando a consecuencia del uso de insecticidas, y otros de caza mayor, como los jabalíes, que viven un momento dulce y crecen de forma espectacular”. “Políticamente no es agradecido destacar la importancia de la caza, y si modificamos la ley tenemos que abrir un debate y posicionarnos”, considera Sánchez.

No son solo los cazadores los que defienden su actividad. La Unió de Pagesos reclama más batidas para detener la proliferación de jabalíes y conejos, que, dicen, provocan graves daños en los cultivos. Anualmente se cazan 65.000 ejemplares de jabalí en todo el territorio catalán, una cifra que los payeses consideran insuficiente.

Los usos del medio natural

La prioridad es salvaguardar la actividad deportiva y social en los espacios naturales. “Estamos alerta por si debemos modificar o ampliar las limitaciones” a la caza mayor, informa a *El Quinze* la subdirección general de Actividades Cinegéticas i Pesca Continental. De hecho, Ecologistes en Acció ha solicitado ampliar la prohibición también a los parques del Montseny, el Garraf y Montserrat, y que la restricción se aplique toda la semana, no solo sábados y domingos. La organización ha reclamado con anterioridad una regulación estricta de la caza para limitarla a determinados espacios naturales y supuestos. Considera que no es una actividad deportiva y que, por tanto, es “totalmente incompatible con el resto de usos del medio natural”. También critican que haya zonas donde se permite la caza en el 92% del territorio y, en cambio, la cifra de cazadores represente aproximadamente al 0,4% de la población, y denuncian la “incapacidad del Parlament para actualizar la ley de caza”.

A estas críticas se suma la Fundación para el Asesoramiento y Acción en Defensa de los Animales (FAADA). Andrea Torres, técnica del departamento de animales salvajes de la entidad, declara que “no hay una ley que sirva realmente para controlar las especies. No hay control sobre los cazadores y por eso ocurren accidentes. Se organizan batidas y no siempre se informa”.

Anticoncepción, alternativa a la caza

La caza se usa como método para controlar la población de ciertas especies y proteger cultivos, pero hay voces que se alzan contra esta práctica y apuntan la idoneidad de aplicar técnicas anticonceptivas. Dar muerte a animales como los jabalíes “no soluciona el problema de forma sostenible”, según el director del grupo de investigación del departamento Animal Health and Anatomy de la UAB, Manel López Béjar, que hace poco intervino en el congreso Derecho y Animales, organizado por el Colegio de Abogados de Sabadell e Intercids –entidad dedicada a la protección animal–. Allí defendió el estudio que realiza la UAB sobre la vacuna contraceptiva, cuyos resultados se conocerán este año. “Los animales vacunados con inmuoconcepción tienen menos contacto entre individuos, lo que puede ser también una barrera para nuevas pandemias”, avanzó. Mientras tanto, la Generalitat defiende la caza como una práctica capaz de “evitar daños y desgracias”. La subdirección general de Actividades Cinegéticas sostiene: “En Catalunya hay unos 2.000 accidentes de tráfico cada año con jabalíes, con muertos y heridos, además del coste económico”. Apuntan a la prevención de daños a la agricultura y la ganadería, la lucha contra problemas de salud pública –como la triquina– o animal –prevención de la peste porcina o la tuberculosis bovina–, “al margen de los ataques a personas, que no por ser poco frecuentes dejan de ser importantes”.

El Mediterrani català, un 'zoom' a l'emergència climàtica

La comunitat científica alerta que la conca del Mediterrani patirà els efectes del canvi climàtic a més velocitat que la resta del món. Repassem alguns dels impactes que es viuran a Catalunya en els pròxims anys

Expertes recorden l'estrès hídric que patiran els boscos i apunten a reactivar la gestió per millorar-ne la salut. A la foto, bombers durant l'extinció d'un incendi a Tivissa.

Maria Rubio
BARCELONA

L'*stand by* pandèmic ha esborronat l'intens debat que el 2019 es va generar entorn de l'emergència climàtica, l'any de la Cimera del Clima a Madrid (COP 25) o de les mobilitzacions de Fridays for Future amb especial protagonisme dels joves. La comunitat científica alerta que les regions mediterrànies patiran un *zoom* d'aquest fenomen amb un escalfament de la temperatura un 20% més ràpid que la mitjana global, com va recollir el darrer informe del MedECC, un grup d'experts sobre canvi climàtic de tot el Mediterrani. La ciència clama per la prevenció, però en alguns casos ja només queda l'adaptació a fenòmens relacionats amb la desaparició de la biodiversitat, i també amb l'arribada de malalties tropicals o l'agreujament del perill per a les persones que pateixin pobresa energètica. Repassem amb algunes expertes quins són els riscos de la nostra vora del Mediterrani i com es podrien encarar.

L'aigua, un recurs escàs

Si han deixat una cosa clara els temporals Filomena i Glòria és que els esdeveniments climàtics extrems han arribat per quedar-se. Les pluges torrencials extremes generen un problema pel que fa a la recollida de l'aigua pluvial: "Quan cau tot de cop, no es pot aprofitar l'aigua", explica Maria del Carmen Llasat, catedràtica de Física de l'At-

Destrosses del temporal Glòria al passeig marítim de l'Arenal, a l'Ampolla.

mosfera de la Universitat de Barcelona. L'experta exposa que aquest tipus de pluges cauen majoritàriament a la costa, per sota dels embassaments. La causa rau en l'escalfament també de la superfície del mar: "Les altes temperatures generen més vapor d'aigua i, quan ve la pluja, la quantitat per precipitar és molt més gran", explica.

La combinació d'aquestes pluges torrencials amb l'augment del nivell del mar posa en perill ecosistemes com el Delta de l'Ebre i la seva agricultura, com ja s'està veient amb la destrucció de la Barra del Trabucador: "En un temporal, si el nivell del mar és més alt, l'onada també serà més alta". De fet, tots els camps propers a la costa es podrien veure afectats per la salinització dels pous soterranis. L'experta destaca les solucions basades en la natura, com ara aixecar l'asfalt de les ciutats per posar-hi vegetació i

La temperatura del Mediterrani s'escalfarà un 20% més ràpid que la mitjana global

Els temporals extrems com el Glòria no permeten recol·lectar l'aigua pluvial

Maria del Carmen Llasat aposta per solucions basades a la natura, aixecant l'asfalt

L'impacte de la contaminació atmosfèrica

La contaminació de l'aire afectarà en especial la població dels grans nuclis urbans, que concentren el trànsit: "S'han de treure els cotxes de les ciutats", sentència la doctora Cristina Linares. Afirmar que respirar els fums dels vehicles està directament relacionat amb càncers de pulmó, de mama, de laringe, de tracte digestiu superior i de bufeta: "Tots són òrgans depuradors". A més, també està relacionat amb els parts prematurs i el baix pes del nadó en néixer: "Els contaminants que es respiren se'n van directament a la placenta carregats de metalls pesants que arriben al fetus i competeixen amb ell pels nutrients".

JORDI MARSAL-ACN

que s'hi filtri l'aigua o potenciar i protegir els aiguamolls: "Són el millor recurs per recollir l'aigua per inundació i per la biodiversitat d'aigües dolces". En són exemples de vital importància els aiguamolls de l'Empordà o el de les Llobateres, a la Tordera.

Boscós densos i estressats

La pujada de les temperatures també evaporarà aigua dels canals agrícoles, desgel·larà les muntanyes i reduirà el cabal dels rius a causa de l'estrès hídric que també patiran els boscos catalans, que per l'abandonament dels camps a la segona meitat del segle XX han ocupat el 60% del territori: "Les arrels agafen molta aigua per viure", diu Llasat. La sequera ja és un problema per a la massa forestal que ha crescut sense aturador: "Hem de reactivar la gestió forestal orientada a millorar la salut dels boscos",

apunta l'ecòloga Alejandra Moran, investigadora postdoctoral del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC)-Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (Creaf). Però la gestió no sempre és fàcil, ja que a Catalunya la majoria de la superfície forestal s'ubica en finques privades.

Llassat apunta que per fer una bona gestió dels boscos es necessita recuperar els ramats del Pirineu que els netegen, una pràctica que els mateixos Bombers de la Generalitat estan impulsant per evitar que s'acumuli combustible: "Hem de menjar carn del Pirineu en comptes de comprar-ne dels grans ramats del Brasil, que desforesten l'Amazones". Per contra, el consum de carn també és molt criticat per la seva petjada ecològica i, en especial, pel gran consum d'aigua, una cosa que es veu a les terres de Ponent. Una situació que es dona en la

ramaderia intensiva. "Gran part del mercat de farratge de Lleida és per vendre'l a l'Àrab Saudita, a la gran indústria ramadera d'animals estabulats", apunta l'experta.

Moran, també membre del Biodiversity and Landscape Lab –amb seu a Solsona–, assenyala que l'abandonament de les muntanyes per fer zones d'agricultura intensiva també està tenint un impacte important per a un seguit d'espècies animals: "Està desapareixent la vegetació de les fites dels camps, que és la casa dels pol·linitzadors o els rosegadors". També juguen en contra del manteniment dels ecosistemes la destrucció de connectors naturals, sobretot en zones molt edificades, com denuncien organitzacions com SOS Baix Llobregat. A la costa, Moran recorda que el 40% de la platja de l'Estat està edificada, com denuncia SOS Costa Brava al litoral empordanès: "Amb la pujada de mar, aquestes construccions estaran sota risc d'inundació", apunta.

D'altra banda, l'experta assenyala que el gran potencial per desenvolupar energies renovables no ha de passar per la destrucció ecològica que poden provocar les grans infraestructures, una mirada global que pocs cops tenen les grans empreses explotadores. En aquesta línia, entitats com el Gepec fa temps que posa el crit al cel per la implantació de camps eòlics al Camp de Tarragona. "No es poden assignar instal·lacions a milers d'hectàrees sense tenir en compte l'efecte acumulat", creu Moran.

Alerta epidemiològica

Tot plegat també tindrà un efecte en la salut de la gent, tal com ha estudiat la doctora en Medicina Preventiva i Salut Pública Cristina Linares: "Cal que mantinguem una emergència epidemiològica sostinguda en el temps davant dels riscos ambientals", explica. Un d'aquests riscos és l'evident impacte que tindrà la pujada de temperatures: "La calor agreuja malalties circulatòries, respiratòries, cops de calor per a la gent que treballa al carrer, o malalties mentals, sobretot en la gent gran. Està demostrat que accentua els brots de l'Alzheimer i la demència o el Parkinson", relata.

Però que hi hagi onades de calor no vol dir que no n'hi hagi de fred, avisa l'experta: "De fet, seran més fortes, com el temporal Filomena. I afecten grups com els infants, amb malalties de tipus viral, com la covid-19, o bronquiolitis". Linares assenyala que, amb això, la pobresa energètica generarà encara més problemes de salut a qui la pateixi, i apunta al biaix de gènere: "Afecta sobretot mares solteres i està molt relacionada amb la depressió i el suïcidi". El que vindrà més de nou, potser, serà l'arribada de malalties tropicals amb noves espècies de mosquits que habitaran el Mediterrani: "Hi haurà més rang de mosquits transmissors de malalties com el chikungunya, la malària o la febre del Nil". Aquesta última ja va causar morts a Andalusia l'estiu passat.

El desenvolupament de l'energia renovable no ha de passar per la destrucció ecològica

Cristina Linares: "Cal mantenir l'emergència epidemiològica sostinguda en el temps"

Antonietta Elia: "El canvi climàtic canviarà les nostres condicions de vida"

ACN

Abelles es defensen d'una vespa asiàtica.

L'emergència climàtica, a més, també tindrà una conseqüència econòmica i social, segons destaca Antonietta Elia, professora de Dret Internacional i Drets Humans: "La degradació de la costa dificultarà seguir amb molts cultius al nord d'Àfrica i es farà molt difícil per a molta gent seguir amb la seva vida". L'informe del MedECC pronostica un creixement de les migracions climàtiques a la conca del Mediterrani a causa dels canvis als quals es veuran forçades algunes activitats econòmiques fonamentals per a la subsistència de molta gent, també a Catalunya, com l'agricultura o el turisme, però també pels conflictes que se'n podrien derivar: "L'escassetat d'aigua o energia generarà conflictes i farà créixer les desigualtats socials". Aquestes tensions no faran altra cosa que accentuar les injustícies socials que ja es donen a tota la riba del Mediterrani: "Es tracta de veure el canvi climàtic no només com un fenomen científic, sinó també com un fenomen que canviarà les nostres condicions de vida".

Isona Passola, durant l'entrevista a 'El Quinze' a l'Ateneu Barcelonès.

MONTSE GIRALT

“M’interessa treballar col·lectivament i per a la col·lectivitat”

Isona Passola

Pròxima presidenta de l'Ateneu Barcelonès

Isona Passola està a les portes de convertir-se en la primera presidenta de l'Ateneu Barcelonès, una entitat cultural històrica del país que vol revitalitzar i relançar. També repassa el seu pas per la presidència de l'Acadèmia del Cinema Català i avalua l'estat de salut del sector

Entrevista Isona Passola

Lídia Penelo
BARCELONA

Asseguda en una taula del pati de l'Ateneu Barcelonès, a **Isona Passola** (Barcelona, 1953) se li'n van els ulls repassant tots els racons. Enèrgica de mena, té una natura que l'empeny a imaginar totes les coses que es poden fer en aquest oasi del carrer de la Canuda. Ella serà, a partir del 25 de març, la primera dona que presideix l'Ateneu Barcelonès, una entitat amb 150 anys d'història que ha estat presidida per personalitats de la cultura catalana com Àngel Guimerà, Joan Maragall, Valentí Almirall, Lluís Domènech i Montaner o Pompeu Fabra. Isona Passola és historiadora de formació i segueix fent de productora, i de vegades de guionista i directora. També és una lectora voraç que no pot evitar pensar si el llibre que té a les seves mans es pot convertir en una pel·lícula. D'aquesta dèria n'hi ha dos exemples que s'han escampat arreu del món, *Pa negre* i *Incerta glòria*. Passola té molt clar com vol fer les coses, i l'energia i l'equip per fer-les. Per tot plegat, a l'Ateneu ben aviat hi començarà una nova etapa en què la nova presidenta substituirà en el càrrec Jordi Casassas.

Què l'ha empès a posar-se al capdavant de l'Ateneu Barcelonès?

Em van venir a buscar. Se m'acabava el mandat a l'Acadèmia del Cinema Català, dos cicles de quatre anys, i no podia tornar a repetir. I com que amb l'Acadèmia m'hi he entregat molt, vaig pensar, mira, serà la manera de no enyorar l'activitat, perquè jo sóc molt activa i em nodreixo de les relacions amb la gent per fer que les coses surtin i tenir idees. Per això vaig pensar que aquesta energia que tinc per fer coses la podia posar a l'Ateneu.

Un Ateneu Barcelonès que no li resulta un desconegut.

A setze anys ja hi venia. El meu pare ens hi va apuntar i ens hi enviava a estudiar, suposo que per alliberar una mica la casa... I amb la meva germana hi veníem. Aleshores l'Ateneu tancava a les 12 i era fantàstic, perquè, després, sorties i anaves a la Rambla, i t'hi trobaves tothom. Era una època en què encara no hi havia turisme. Tinc una connexió sentimental molt gran amb l'Ateneu, i em sembla que és una entitat que té unes possibilitats immenses per irradiar cultura a la ciutat, per crear debat, per estar-hi bé, i després d'aquesta etapa covid, aquest projecte conviencial de compartir idees em sembla important.

Hi ha molta gent que no ha trepitjat mai l'Ateneu Barcelonès. Un dels objectius és aconseguir més socis i usuaris?

Sí, però tampoc es tracta de fer *overbooking*. Volem que vingui gent interessada i interessant. Per això hem de fer una programació molt atractiva i que ens obri a un públic ampli i exigent alhora. Aquesta combinatòria em sembla que és la clau. Barcelona, i Catalunya en general, està trufada d'ateneus, els de l'època dels anarquistes, dels comunistes, els d'esquerra, tothom tenia el seu. Aquesta tradició de l'ascensió social a través de la cultura, que era tan important i que sembla que ara s'ha trencat perquè l'ascensió social són els diners, és el que volem abordar. De què ha servit aquest període tan llarg en el qual ha manat el diner fàcil, l'especulació, i les comissions? Tot això ha substituït unes idees més productives que l'economia.

Així que l'Ateneu vol recuperar l'ascensió social a través de la cultura?

Expliquem-ho bé perquè no soni pedant. Tota la vida l'ascensió social s'assolia a través de la cultura. No dic que no s'adquirís amb diners, però la cultura era un valor a l'alça. Si això era així, perquè ha deixat de ser-ho justament ara, quan la gent té més accés al coneixement que mai? I en un moment tant tuitaire i tant de xarxes, l'Ateneu té molt sentit; te n'adones clarament quan surts de la maquineteta i entres en la humanitat. Crec que els actes que farem han de donar una profunditat que no poden donar les xarxes, i hem de fer unes programacions molt obertes a la ciutat.

Ser soci no és precisament barat...

Ja ho sé, però et pots desgravar part de la quota quan fas la declaració de la renda. I per a gent jove hi ha mitges quotes.

En quin punt econòmic es troba l'Ateneu Barcelonès en l'actualitat?

Hi ha una situació econòmica deficitària

que haurem de solucionar, i caldrà remar en aquest sentit. L'Ateneu ha rebut, igual que ha rebut la cultura en aquest país. Al no poder venir *in situ*, hi ha hagut una desbandada de socis. I això repercuteix moltíssim! Però, vaja, en aquest pati hi pots fer monòlegs, concerts de jazz, que ja se'n fan, pots fer tantes coses!

Així doncs, l'Ateneu Barcelonès començarà molt aviat una nova etapa.

Quan hi ha un canvi sempre comença una nova etapa, i a més penso que la nostra comença en una era postcovid, en què hem estat tan tancats, tan anguniejats... I ara tenim la possibilitat d'obrir l'Ateneu, i això serà molt bonic. I ho farem amb una junta fantàstica, tots són caps pensants molt potents amb trajectòries molt potents. Jo vull treballar amb gent que m'aporti coses a mi, a la casa i al públic que vingui. I la junta té aquest potencial, perquè és d'una diversitat tremenda i agafa totes les branques del coneixement. I això em torna a situar a l'època de quan estava al CoNCA, on tenia un abast de cultura global: música, literatura, ciència, filosofia, història, cinema, arts plàstiques... Vull dir que l'Ateneu ho abraça tot. I amb la junta que tenim farem un equip molt resolutiu de moltíssim nivell; tenen saviesa i sentit pràctic. Gairebé tots els membres de la junta han estat molt útils en el coneixement, l'han executat i l'han convertit en realitats pràctiques, i aquesta és la meua lògica. He intentat agafar les diferents sensibilitats que hi havia a l'Ateneu; per exemple, en Genís Roca s'havia presentat en una candidatura anterior que no va sortir i ha estat un aliat fantàstic. També hi ha gent molt jove que no passa dels 30 anys.

I vostè serà la primera dona que presideix l'Ateneu Barcelonès, un fet que encara és notícia i ocupa titulars.

Que una dona sigui la presidenta hauria de ser normal; hi ha moltes dones tant o més capacitades que jo que podrien presidir l'Ateneu. Les dones tenim una forma diferent de treballar, i això sí que ho he constatat en totes les meves experiències professionals i associatives. Les dones treballen d'una manera molt diferent de la dels homes, i no em facis dir per què. Segurament perquè les dones han hagut de suportar una càrrega d'humilitat molt forta perquè han estat molt menystingudes, i per tant els egos afloren d'una manera molt diferent; no dic que no aflorin, i això s'ha de vigilar molt, però els egos masculins són arrasadors, la competitivitat masculina és arrasadora. I et preguntes quina necessitat tenen d'aquesta autoafirmació permanent? Si el que compta és fer coses, el que t'afirma és allò que fas, i allò que fas no ho fas mai sol. Amb el cinema és tan clar que una pel·lícula la fa un equip, encara que la capitalitzi el director. El director no és ningú sense un equip de primeres figures que l'hi resolen tot.

Parlant de cinema. Amb quines sensacions acaba el mandat com a presidenta de l'Acadèmia del Cinema Català?

S'ha evidenciat que l'audiovisual és de totes les manifestacions culturals la via per la qual més massivament entra la cultura als llocs. Té un potencial enorme, i amb la creació de les plataformes i la covid encara s'ha evidenciat més. Industrialment i creativament parlant, l'audiovisual té un futur, i hem badat. I des de l'Acadèmia hem anat dient que no es badés, entre altres coses perquè Barcelona és un centre molt important de l'audiovisual, i en aquests moments s'ha desplaçat tot a Madrid, i a mi em fa molta ràbia perquè, en el moment que hi ha més demanda, quan podríem tenir una indústria complementària del turisme i no

MONTSE GIRALT

Entrevista Isona Passola

posaríem tots els ous a la mateixa panera, hem badat! És una indústria que només requereix idees i executar-les; o sigui, podria crear un PIB! Catalunya, en molt pocs quilòmetres quadrats, ofereix una varietat de paisatge impressionant. Pots rodar una pel·lícula que sembli que passa al Tibet o a Suïssa a la Molina, i que sembli el Vietnam al Delta. Tot això, amb la proximitat dels aeroports, amb les hores de sol que tenim... Jo crec que si el Govern es posa les piles encara hi som a temps de repescar-ho. I jo què he fet? Doncs he evidenciat la situació i he reivindicat moltíssim el rodatge en català. Em sembla una vergonya que quan veus les pel·lis dels Gaudí d'aquest any n'hi hagi tan poques en català.

Per què ha perdut terreny el català a les produccions audiovisuals?

Perquè no hi ha diners. Quan jo vaig produir *Pa negre*, que era el moment del tripartit i hi havia en Tresserras a Cultura, resulta que sorties amb uns pressupostos competitius, i quan anaves a buscar capital a fora, la llengua ni es qüestionava. *Incerta glòria* va ser el primer llargmetratge venut a Netflix, i no em van preguntar res sobre la llengua. I en canvi, nosaltres mateixos ens ho fem petit, i per això sempre poso l'exemple de *Börger*. Això és política danesa, mitjans de comunicació danesos en danès i és una de les sèries més vistes. Per una banda hi ha la qüestió industrial, i per l'altra hi ha la qüestió de la llengua. Aquí podem rodar en castellà, en anglès, en francès..., però un mínim o un màxim hauria de poder-se rodar en català amb naturalitat. Què fem malament? Jo dic que es faci el mateix que es fa a Dinamarca, Finlàndia, França, Alemanya i Itàlia. Aquesta

“Jo crec que si el Govern es posa les piles encara hi som a temps de repescar-ho”

“És una vergonya que de les pel·lis dels Gaudí d'aquest any n'hi hagi tan poques en català”

“Les dones han suportat una càrrega d'humilitat molt forta; han estat menystingudes”

ha estat la batalla. O quan vaig fer *Pa negre*, que va ser una experiència fantàstica i que la vam portar a tot el món, la vam estrenar a Moscou, a Hong Kong, i tothom l'entenia, tothom l'aplaudia, vam anar a Hollywood, la passàvem a Miami, a tot arreu, i jo pensava, ara ja està engegat, ara ja ho farà tothom això, i es va aturar en sec.

I de què està especialment satisfeta?

Hi ha una cosa que hem fet a l'Acadèmia que és una xarxa a 100 poblacions catalanes per portar-hi el cinema català. Hem fet una cosa que es diu Cicle Gaudí, que ha estat una obsessió molt potent que he tingut per aconseguir que es puguin veure les produccions que es fan a Catalunya arreu del país. Vam començar amb vuit sales, quan en Juanjo Puigcorbó estava a la Diputació

de Barcelona, que no li agraïrem mai prou el seu suport, i ara ja estem a 101 poblacions, en tres anys! I això requereix una estructura molt senzilla, té uns índexs d'audiència altíssims, i en molts pobles s'ha convertit en el gran esdeveniment cultural. I és fantàstic, perquè a mi m'interessa treballar col·lectivament i per a la col·lectivitat; una cosa per a mi sola no té cap sentit.

Per això té la necessitat de desenvolupar projectes que puguin arribar a tothom?

Sí, és com un impuls per canviar coses, i per fer-ho busco aliats, i aquest impuls se'm repeteix constantment, em surt de manera molt natural. Ho vaig viure a casa, el meu pare també era així, va ser un dels impulsors de la Nova Cançó i no parava de fer coses. I a l'Acadèmia m'ho he passat molt bé, perquè et col·loca en un camp creatiu permanent, i hem reivindicat allò que espero que surti ara, el famós 2% per a cultura. Que tota la batalla per aquest 2%, que ja vam començar al CoNCA, surti!

Ara sembla que aquest 2% ja està paït...

El 2% està paït, però ja veurem si el donen. I després hi ha el tema del percentatge d'euros per cultura que es destina per cada habitant, que es tractaria d'equiparar-lo una mica a Europa. Perquè, si no, no entenc com poden anar dient que la cultura és fonamental, jo flipo! Amb això hem insistit molt, va ser un mantra que vam començar a escampar des del CoNCA, que la cultura és la quarta pota de l'Estat del benestar; i també aquesta idea que la cultura és fonamental per crear una societat del benestar, que és essencial per a la salut física i mental.

I una persona tan activa com va passar els primers mesos de confinament?

Els mesos de confinament m'han calmat molt. El cine et fa desplaçar molt, sempre anar amunt i avall, i el fet d'estar amarrada a casa m'ha donat molta serenitat, he recuperat moltes lectures, he cuinat, he vist pel·lícules... A mi, realment la cultura m'ha salvat, perquè com que sóc hiperactiva podia acabar tirant-me pel balcó i, en canvi, no he tingut en cap moment la sensació d'estar empresonada. No hi ha mal que per bé no vingui, però aquest mal ha sigut terrible, més que res econòmicament, perquè hi ha molta gent que s'ha quedat penjada. Però també s'ha demostrat que amb voluntat s'ha trobat la vacuna! Aleshores penses, si tot el món es posa a solucionar amb uns criteris nous i diferents la situació econòmica, ho podríem arreglar. Perquè ja hem vist on portaven els criteris del capitalisme desmesurat i especulatiu; quina grandíssima vergonya que l'evolució del capitalisme hagi anat cap aquí. Potser que pensem globalment i no tornem a fer el mateix.

En més d'una ocasió ha recordat que la societat civil és poderosa.

Quan dic que crec en la força de la societat civil és perquè crec que té una gran capacitat de mobilització i de regeneració de vicis i d'autenticitat, i quan penso en tot això encara té més sentit estar a l'Ateneu. I et diré més, crec que la societat civil a Catalunya ha creat un Estat paral·lel. Ha creat l'Estat de la cultura perquè no tenia un Estat propi. I perquè l'Estat vivia d'esquena al país. El que ha passat amb Catalunya ha fet emergir l'Espanya negra que no s'ha superat. I veure com Catalunya ha respost a això amb l'1 d'Octubre, que va demostrar entre altres coses que allò de l'*a por ellos* encara existia. O el paper la monarquia... Indicadors que la democratització de l'Estat va ser molt més superficial del que ens pensàvem.

Un altre indicador seria com n'és de prima la llibertat d'expressió?

El que passa amb la llibertat d'expressió és una vergonya; per sort estan sortint organismes internacionals i ho estan denunciant. No vaig en contra de ningú i no sóc d'anar contra Espanya en absolut. Ara, anar contra una Espanya determinada, sí. Perquè hi ha una altra Espanya que podria entendre perfectament que tenim dret a votar, com a mínim això. I aquesta Espanya ha quedat tapada per l'Espanya negra, que encara mana molt i està enquistada en el poder. Estem en un país absolutament creatiu amb una tradició de lluita bestial, i espero que no es perdi, perquè això és un dels grans signes d'identitat, la capacitat de lluita i de revolta col·lectiva, amb criteri i civilitat. Els que haurien pogut fer net, els socialistes, no van fer net. Semblava que havien modernitzat l'exèrcit, que havíem entrat a l'OTAN, que s'havia fet el gran pas. Doncs no. El sistema judicial –com deia el jutge Santi Vidal– no és del segle passat, és del XIX.

“Barcelona és un centre molt important de l'audiovisual, i ara s'ha desplaçat tot a Madrid”

“‘Incerta glòria’ va ser el primer llargmetratge venut a Netflix; no van preguntar la llengua”

“Quina grandíssima vergonya que l'evolució del capitalisme hagi anat cap aquí”

MONTSE GIRALT

Isona Passola, en una de les sales de l'Ateneu Barcelonès.

EL QUINZE

de **Público**

PUNTUALS, PROPERES I POPULARS

Biblioteques

BARCELONA

Bib. Ateneu Barcelonès
Bib. Barceloneta-La Fraternitat
Bib. Bellvitge
Bib. Bon Pastor
Bib. Camp de l'Arpa-Caterina Albert
Bib. Can Rosés
Bib. Canyadó i Casagemes-Joan Argenté
Bib. Canyelles
Bib. El Carmel-Juan Marsé
Bib. Clarà
Bib. El Clot-Josep Benet
Bib. Collserola-Josep Miracle
Bib. Les Corts-Miquel Llongueras
Bib. Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles
Bib. Fort Pienc
Bib. Francesc Candel
Bib. Francesca Bonnemaison
Bib. Gòtic-Andreu Nin
Bib. Guinardó-Mercè Rodoreda
Bib. Horta-Can Mariner
Bib. Ignasi Iglésias-Can Fabra
Bib. Jaume Fuster
Bib. Joan Miró
Bib. Nou Barris
Bib. Poblenou-Manuel Arranz
Bib. Poble-sec-Francesc Boix
Bib. Ramon d'Alòs-Moner
Bib. Les Roquetes
Bib. Sagrada Família-J. M. Ainaud de Lasarte
Bib. La Sagrera-Marina Clotet
Bib. Sant Antoni-Joan Oliver
Bib. Sant Gervasi-Joan Maragall
Bib. Sant Martí de Provençals
Bib. Sant Pau-Santa Creu
Bib. Trinitat Vella-José Barbero
Bib. Vallcarca i els Penitents-M. Antonieta Cot
Bib. Vapor Vell
Bib. Vila de Gràcia
Bib. Vilapicina i la Torre Llobeta
Bib. Zona Nord

ABRERA

Bib. Josep Roca i Bros

AIGUAFREDA

Bib. Lluís Millet i Pagès

BADALONA

Bib. Can Casacuberta
Bib. Llefià-Xavier Soto
Bib. Lloreda
Bib. Pomar

BADIA DEL VALLÈS

Bib. Vicente Aleixandre

BALSARENY

Bib. Pere Casaldàliga

BARBERÀ DEL VALLÈS

Bib. Esteve Paluzie

CASTELLDEFELS

Bib. de Castelldefels-
Ramon Fernández Jurado

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Bib. Central de Cerdanyola

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Bib. Marta Mata
Bib. Sant Ildefons

ESPLUGUES DE LLOBREGAT

Bib. Central Pare Miquel

GAVÀ

Bib. Josep Soler Vidal
Bib. Marian Colomé

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Bib. La Bòbila
Bib. La Florida
Bib. Josep Janés
Bib. Santa Eulàlia

EL MASNOU

Bib. Joan Coromines

MOLINS DE REI

Bib. Pau Vila

MONTCADA I REIXAC

Bib. Can Sant Joan
Bib. Elisenda de Montcada

Vallès Occidental

Baix Llobregat

MONTGAT

Bib. Tirant Lo Blanc

EL PAPIOL

Bib. Valentí Almirall

EL PRAT DE LLOBREGAT

Bib. Antonio Martín

PREMIÀ DE DALT

Bib. Jaume Perich i Escala

PREMIÀ DE MAR

Bib. Martí Rosselló i Lloveras

RIPOLLET

Bib. Ripollet

RUBÍ

Bib. Mestre Martí Tauler

SABADELL

Bib. Can Puiggener
Bib. del Nord
Bib. de Ponent
Bib. Els Safareigs
Bib. del Sud
Bib. Vapor Badia

SANT ADRIÀ DE BESÒS

Bib. Font de la Mina
Bib. Sant Adrià

SANT ANDREU DE LA BARÇA

Bib. Aiguestoses

SANT BOI DE LLOBREGAT

Bib. Jordi Rubió i Balaguer
Bib. Maria Aurèlia Capmany

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Bib. Central Gabriel Ferrater
Bib. de Mira-sol-Marta Pessarrodona
Bib. de Volpelleres-Miquel Batllori

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Bib. Montserrat Roig

SANT JOAN DESPÍ

Bib. Mercè Rodoreda
Bib. Miquel Martí i Pol

SANT JUST DESVERN

Bib. Joan Margarit

SANTA COLOMA DE GRAMANET

Bib. Can Peixauet
Bib. Central de Santa Coloma de Gramenet
Bib. del Fondo
Bib. Singuerlín-Salvador Cabré

Distribució
gratuïta i
personalitzada.
Segmentació
territorial a l'àrea
metropolitana

40.000
exemplars
setmanals

Punts de recollida

Arc de Triomf
Bac de Roda
Badalona-Pompeu Fabra
Baix Llobregat
Barceloneta
Bellvitge
Can Vidalet
El Carmel
Catalunya
Ciutadella-Vila Olímpica
Mercat de Collblanc
Escola Industrial
Espanya
Fabra i Puig
Fondo
Fontana
Francesc Macià
Glòries
Horta
Hospital Clínic
Jaume I
Lesseps
Lluçmajor
Maria Cristina
Palau Reial
Palau Robert
Paral·lel
Passeig de Gràcia-Gran Via
Poblenou
Pubilla Casas
Rambla Catalunya-Rosselló
Rambla-Boqueria
Sagrada Família
Sagrera
Sant Adrià de Besòs-Joan XXIII
Sant Andreu
Santa Eulàlia-Torrassa
Sants Estació
Sarrià
Torrassa
Universitat
Ronda Universitat-Pelai
Vall d'Hebron
Virrei Amat
Zona Universitària

Cultura Agenda

Cartell de la celebració del 120è aniversari de la Bella Dorita.

El Paral·lel i els 120 anys de la Bella Dorita

Judith Vives

María Yáñez, més coneguda com la Bella Dorita, va ser una de les vedets més importants a l'època daurada del Paral·lel. Aquest any es compleix el 120è aniversari del seu naixement –el 23 de febrer del 1901, a Andalusia– i, per celebrar-ho, diverses entitats i equipaments del Poble-Sec s'han unit per organitzar un programa d'activitats al voltant de la seva figura i per recordar com era la vida d'aquest carrer fa cent anys. Les activitats inclouen una exposició sobre la Bella Dorita i altres actes al Centre Cívic Albareda, projeccions i una mostra sobre les vedets a la BiblioMusiCineteca, xerrades al Sortidor i un itinerari històric pel Paral·lel, així com una guia i una mostra de llibres a la biblioteca del barri.

El CC Albareda presenta fins al 27 de febrer l'exposició *La Bella Dorita: reina del Paral·lel*, un passeig vital i històric per la vida personal i artística de la vedet, dins del context del Paral·lel i la Barcelona de l'època. Al mateix temps, a la seu de BiblioMusiCineteca es pot veure la mostra titulada *Vedettes i cançonetistes del Paral·lel*. L'exposició inclou fotografies, llibres, músiques i cançons, vídeos, pel·lícules i documentals, i també objectes corporis.

A banda de les dues mostres, també s'han organitzat una sèrie de xerrades i conferències. La pròxima tindrà lloc el dissabte 27 de febrer en *streaming*, i girarà al voltant de *Les músiques del Paral·lel: des de*

principis del segle XX fins a la Guerra Civil. Comptarà amb la participació de Xavier Albertí –director, actor, historiador de teatre, músic i codirector de l'exposició llibre *Carrer i escena: el Paral·lel 1829-1939*, que es va fer el 2012 al CCCB–, Mireia Feliu i Marc Riera. El mateix dia, al CC Albareda es farà un concert de La Banda Paral·lelus, una reunió de músics dels barris que envolten el Paral·lel –el Poble-sec, el Raval i Sant Antoni– i que interpretaran els cuplets que es cantaven als seus teatres. La Banda Paral·lelus els mesclarà amb els repertoris més ballables de la majoria de tradicions del Mediterrani, el Brasil i Llatinoamèrica.

Les activitats també preveuen un itinerari titulat *El naixement dels teatres del Paral·lel*, previst per al dimecres 24 de febrer, però que està pendent de les mesures contra la covid. Amb aquesta ruta es vol explicar què va provocar que l'avinguda esdevingués el centre de la vida cultural i teatral més important del sud d'Europa a principis del segle passat, i què implicava tota aquesta concentració de gent diversa, espais singulars i espectacles.

A més, durant tot el mes de febrer, a la Biblioteca Poble-sec Francesc Boix hi ha una exposició de llibres, i s'ha preparat una guia de lectura i un mapa amb una ruta històrica pels espectacles del Paral·lel, que es poden consultar per internet.

DATA Tot el mes de febrer
LLOC Avinguda del Paral·lel (Barcelona)
PREU Gratuït

La muntanya balla a l'escenari de la Biblioteca de Catalunya

La popular novel·la d'Irene Solà *Canto jo i la muntanya balla* arriba, dos anys després de la seva publicació, als escenaris teatrals de la mà de La Perla 29. Sota la direcció de Guillem Albà i Joan Arqué, l'adaptació teatral d'aquest èxit editorial es podrà veure des d'aquesta setmana i fins a finals de març al Teatre Biblioteca de Catalunya, a Barcelona.

L'adaptació de la novel·la al teatre intenta conservar el món fantàstic i, al mateix temps, recognoscible de les muntanyes més al nord de Campredó, que l'escriptora Irene Solà retrata a la seva obra. L'adaptació del text a l'escenari ha anat a càrrec de Clàudia Cedó, mentre que Judit Nelderman signa la banda sonora de l'es-

pectacle. L'elenc el formen Laura Aubert, Diego Lorca, Anna Sahun, Irene Tranis, Caterina Tugores i, a la guitarra, Amaia Miranda.

A *Canto jo i la muntanya balla*, diferents protagonistes, que no són únicament humans, dones i homes, expliquen als espectadors uns fets des del seu punt de vista. Fantasmes, dones d'aigua, núvols, bolets, gossos, cabirols i la muntanya tenen veu pròpia en aquesta original obra inspirada en llegendes i tradicions de la zona, d'alta muntanya i fronterera, entre Campredó i Prats de Molló.

DATA Fins al 31 de març
LLOC Biblioteca de Catalunya (BCN)
PREU 25 €

Una escena de 'Canto jo i la muntanya balla', de La Perla 29.

José Tenorio, al metro de Barcelona

La companyia Lalineia porta al metro de Barcelona una original proposta que es plasmarà en una exposició i una intervenció artística que es podrà veure fins a finals de març. Titulada *Rojo clavel*, la peça vol descobrir als usuaris de TMB qui va ser José Tenorio i reconstruir la seva vida través de la memòria col·lectiva de la Barcelona LGTBI dels anys 70 i 80.

DATA Fins al 30 de març
LLOC Metro de Barcelona
PREU Gratuït

Concert d'Ara Malikian a Lleida

El popular violinista Ara Malikian, acompanyat d'Ivan Melón Lewis al piano, presentarà els temes del seu nou disc *Le petit garage* en un concert que tindrà lloc aquest dissabte al Teatre de la Llotja de Lleida. El disc va ser creat i publicat en plena pandèmia, i en aquest concert Malikian repassarà les seves cançons des d'un punt de vista més clàssic.

DATA 20 de febrer
LLOC Teatre de la Llotja de Lleida
PREU 42 €

Albert Pla, per WhatsApp

Albert Pla ofereix fins al 23 de febrer una singular manera d'assistir als seus concerts: a través de WhatsApp. Des del desembre passat, el cantant ofereix cada dimarts una actuació al Teatre Borràs, però qui no pugui anar-hi té l'alternativa de gaudir de la seva música de manera més íntima, via aquesta aplicació, en un projecte batejat amb el nom d'*Albert te canta*. Per reservar una actuació es pot fer a través de la web de l'artista, triant dia, hora i repertori de cançons.

DATA Fins al 23 de febrer
LLOC WhatsApp
PREU 70 €

Maria Antonieta, al Teatre Gaudí

La turbulenta vida de Maria Antonieta arriba a l'escenari del Teatre Gaudí Barcelona de la mà d'Analía Puentes, autora i protagonista d'aquesta obra sobre la reina executada a la guillotina. Dirigida per Jessica Walker, ofereix un retrat biogràfic del personatge, des de la seva arribada a Versalles fins a la caiguda en desgràcia i l'execució l'any 1793. L'obra mostra la frustració de la reina per com la tracta el seu marit i l'apassionat idil·li amb el comte Von Fersen.

DATA Fins al 10 de març
LLOC Teatre Gaudí Barcelona
PREU A partir de 12 €

Joan Vázquez reivindica Ocaña a l'Escenari Joan Brossa

Joan Vázquez recupera la figura d'Ocaña en un muntatge que ara torna a l'Escenari Joan Brossa de Barcelona després d'haver estat distingit amb dos Premis de la Crítica, dos Premis Teatre Barcelona i tres nominacions als Butaca. L'actor i cantant ret homenatge a aquest inclassificable artista, lligat al paisatge urbà de Barcelona i que ja feia *performances* quan ningú les denominava així.

L'espectacle *Ocaña, reina de las Ramblas* adopta un format de recital

teatralitzat a partir de la dramaturgia escrita per Marc Rosich, que també l'ha dirigit. A escena, Vázquez està acompanyat pel guitarrista Marc Sambola, director musical d'una proposta que repassa alguns episodis de la vida de l'artista –pintor naïf i activista pioner dels drets LGTBI– a ritme de cobla i amb molt d'humor.

DATA Fins al 7 de març
LLOC Escenari Joan Brossa (BCN)
PREU De 15 € a 20 €

‘Els dies mentits’: una obra sobre l'anorgàsmia

L'anorgàsmia, la dificultat per arribar a l'orgasme femení, és encara avui un tema tabú. L'autora Marta Aran ha escrit un monòleg on parla d'aquest tema i el seu impacte en les relacions sexuals de moltes dones que no en parlen obertament. El text, titulat *Els dies mentits*, torna ara a l'Aquitània després de guanyar el Premi Max a la millor autoria revelació. L'obra està interpretada per Lara Salvador.

DATA Fins al 5 de març
LLOC Aquitània Teatre (Barcelona)
PREU A partir de 14,80 €

Una escena d'‘Els dies mentits’.

Muses: trobada de dones creadores a La Farinera del Clot

Muses és una trobada de dones creadores que se celebra des de fa nou anys a La Farinera del Clot i el PIAD Sant Martí. Un cicle que se celebra habitualment durant el mes de novembre, però que per organitzar la seva novena edició ha hagut d'esperar uns mesos a causa de la pandèmia. El cicle té lloc finalment aquest mes de febrer amb un programa que inclou exposicions, concerts i projeccions, entre altres activitats.

El plat fort de Muses és el concurs de dones monologuistes que es farà el 6 de març; per participar-hi, la inscripció es pot fer fins al 21 de febrer –la guanyadora s'emporta 300 euros–. També es pot visitar l'exposició pictòrica *El despertar*, de l'artista Luciana Schewalie, a la sala d'exposicions Joan Alsina. I pel que fa a l'oferta musical, el programa inclou el concert d'Anna Andreu –*Els mals costums*–, i de Maria Blanco, que presenta *Cantautora*. Les dues actuacions musicals formen part del circuit Barcelona Districte Cultural. També es projectarà el documental *Les resilientes*, sobre el paper de la dona en l'espai musical.

Un dels objectius és visibilitzar creacions artístiques d'autoria femenina. Destaca l'obra de teatre *Not talent*, on l'actriu i autora Judit Martín presenta un xou que celebra el fracàs. El cicle Muses es clausurarà el 7 de març amb l'espectacle familiar *La inauguració*, de la Cia. Las Kakofòniques, creat també en residència al centre.

DATA Fins al 7 de març
LLOC La Farinera del Clot (Barcelona)
PREU Gratuït amb reserva prèvia

Anna Andreu presenta ‘Els mals costums’.

MOSTRA DE COSSOS CONFINATS

La Lleialtat Santsenca exposa les fotografies del projecte d'autoretrat corporal *Anatomia del confinamiento*, impulsat per l'artista Mespaia durant el confinament. La mostra presenta, des d'una posició feminista, imatges de cossos, o fragments de cossos, de

diferents persones llegits com a dones. L'autora vol lluitar contra la violència dels cossos de les dones, visibilitzar la diversitat corporal, reivindicar l'amor pel propi cos i criticar els missatges hegemònics sobre el físic de les dones. Fins al 27 de febrer. L'entrada és gratuïta.

AVÍS: Els espectacles i les activitats d'aquesta agenda poden patir canvis de data o horari o cancel·lacions per culpa de la pandèmia. Abans d'anar-hi, és aconsellable confirmar la informació a través de les pàgines web dels organitzadors respectius.

La Santboiana i el rugbi: més que un centenari

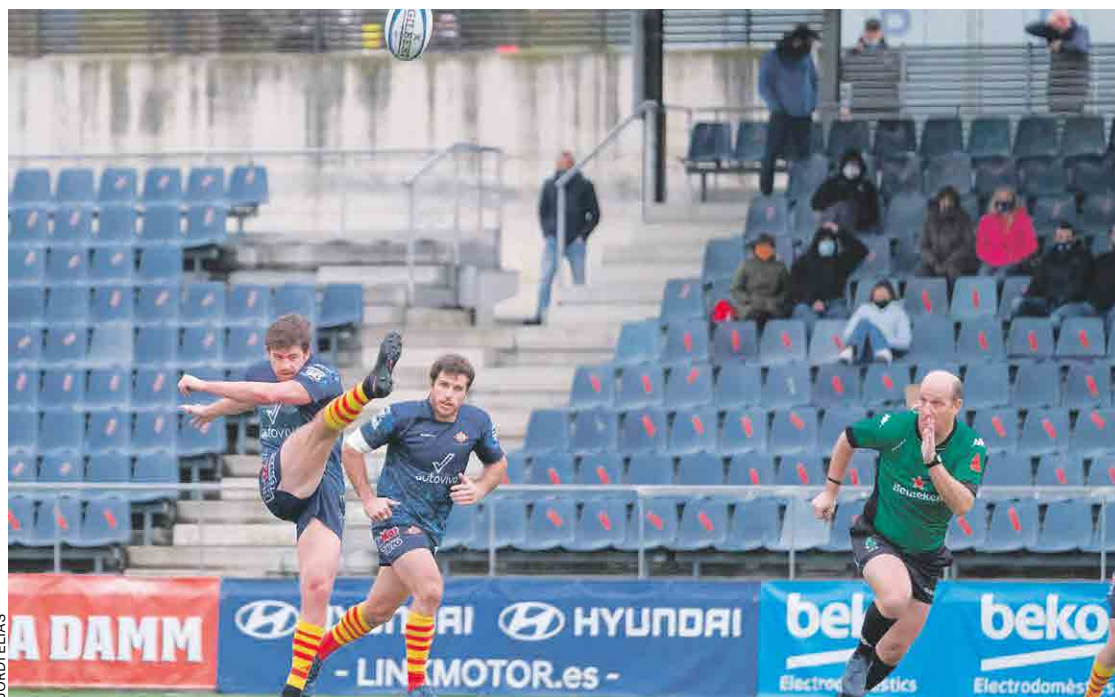
El club català s'esperarà a la millora de les restriccions per fer els grans actes de celebració dels 100 anys del naixement de l'equip degà de tot l'Estat. L'entitat vol que l'aniversari marqui "un abans i un després"

Cugat Comas
MATARÓ

A Catalunya, rugbi i Santboiana són conceptes associats, quasi sinònims. La raó del vincle, de l'arelament a Sant Boi de Llobregat d'aquest esport, és eminentment històrica, i aquest any l'aniversari és rodó. No se sap com es podrà celebrar, però són 100 anys d'un club que va obrir el *meló* –sobrenom que rep a vegades, per la forma, la característica pilota ovalada– del rugbi no només a la localitat, sinó a tot Catalunya i a l'Estat. A Sant Boi es va crear la primera entitat dedicada a aquest esport situada al sud dels Pirineus. Va ser el 4 de juliol del 1921, quan es va prendre l'acord per fundar la Unió Esportiva Santboiana (UES). El nom no ha canviat –només durant el franquisme era Unión Deportiva Samboiana–. I a partir del 4 de juliol d'aquest any tocarà celebrar-ho. Si la covid ho permet, és clar.

Tres anys de celebracions

El de la Santboiana és més que un centenari, perquè seran tres anys concatenats en què bufaran les cent espelmes el club, la federació catalana i l'espanyola. Per aquest ordre. Són tres anys de celebració especial que tindran com a epicentre i origen l'efemèride del club de Sant Boi. Miquel Martínez és el president de la UES i explica: "Volem que sigui una celebració que serveixi per marcar un abans i un després, que catapulti el rugbi al segle XXI". El primer programa d'actes previst incloïa des d'un partit internacional amb alguna de les mi-

JORDI ELIAS

L'entitat té la intenció que l'efemèride serveixi per catapultar "el rugbi al segle XXI"

"L'essència de la Santboiana és la mateixa del rugbi: generar molta companyia i amistat"

llors seleccions del món a partits commemoratius o grans actes que, òbviament, queden ajornats. "Ara mateix no pot ni entrar públic als partits, i tenim clar que el centenari s'ha de celebrar quan es pugui compartir amb tothom", diu el president.

Per tant, els plans queden ajornats –no suspesos– i a la llista d'elements per a la celebració hi ha des d'un partit amb l'Stade Toulousain francès a un torneig de rugbi inclussiu, una exposició divulgativa, un nou llibre o un torneig internacional de veterans. "La temporada del centenari haurà de ser la pròxima, però volem fer alguna cosa el mateix dia 4, que és quan farem 100 anys exactes", explica Martínez. La cele-

bració del centenari del rugbi espanyol associada al naixement de la Santboiana compta amb el suport estatal en forma de celebració d'interès públic.

Dos noms propis: Aleu i Reynard

L'actual complex esportiu on juga la Santboiana s'anomena Baldiri Aleu. És el tercer camp on ha jugat l'entitat i porta el nom del fundador del club. Qualsevol repàs històric a la creació d'una entitat de rugbi –que llavors es presentava com una variant més del futbol– a Sant Boi de Llobregat passa per parlar d'Aleu. Era un jove de la localitat que després d'estudiar a Tolosa es va proposar d'importar l'esport que hi havia descobert i crear un club que va jugar durant anys en uns terrenys a la vora del riu –que curiosament són fora de Sant Boi, ja que pertanyen a Sant Joan Despí–. La història, però, cal explicar-la també amb un altre nom propi, el del francès Michel Reynard, que va ser el company de peripècies d'Aleu per tirar endavant l'entitat.

El gran coneixedor de la història del club és l'exjugador Josep Lluís Sirvent. Explica com "la Santboiana neix gràcies a un partit que s'organitza a Barcelona per part del club Patrie, en què la USAP de Perpinyà i el Narbona juguen a l'estadi de Can Ràbia, a Sarrià, en benefici pels damnificats de la

Gran Guerra. Reynard era del club Patrie i Baldiri Aleu hi va portar uns amics a qui va convèncer, en tornar a Sant Boi, de posar un anunci al diari dient que volia crear un club. El 4 de juliol es van trobar i es va signar la creació de la Santboiana". Un dels objectius del centenari serà tornar a difondre la història d'Aleu i Reynard, que té derivades sorprenents, com que el francès acaba sent executat pels nazis quan l'envien a treballar amb la resistència francesa.

Un esport que agermana

El centenari de la Santboiana ha de servir per resignificar una entitat especial, com és el degà del rugbi català i espanyol. Miquel Martínez fa una similitud històrica afirmant: "Un partit benèfic després d'una gran guerra i la pandèmia de la grip espanyola va originar el club, i quan puguem deixar enrere l'actual, de pandèmia, tocarà celebrar el centenari". L'historiador Sirvent espera que la celebració permeti difondre "l'essència de la Santboiana, que és l'essència mateixa del rugbi: un esport que genera molta companyia i amistat, que allà on vas serveix de carta de presentació. El rugbi fa llaços i agermana", assegura. Cent anys després, a la Santboiana li sobren motius de celebració i reivindicació. El seu serà, quan es pugui, més que un centenari.

EL BALDIRI ESPERA LA SEVA GENT

Un dels trets diferencials del degà respecte a altres clubs és que el camp i la instal·lació esportiva del Baldiri Aleu és propietat seva. Això fa que, sense que hi pugui haver públic per les restriccions, la covid hagi colpejat molt la Santboiana, que espera la reobertura per tornar a omplir les instal·lacions i recuperar el vincle amb afició i socis, allò que ha permès arribar a aquests primers 100 anys.

Passatemps

MOTS ENCREUATS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

© 2021 www.pasatiemposweb.com

Horizontals

1. Mamífers rosegadors de la família dels castòrids, palmípede, de cua ampla i aplatada, notables per l'enginy amb què fabriquen els seus caus. Recobri la salut perduda. **2.** Darrera porció de l'intestí prim. Passar un instrument tallant, un raspador, etc., per la superfície d'una cosa. Germani. **3.** Relativa o pertanyent al totalitarisme. **4.** Conjunt d'eines d'una casa. Semblant. **5.** Fem venir quelcom devers nosaltres mateixos. **6.** Abans de Crist. Acció de retirar-se de la vida activa. Oques mascles. **7.** Guaitem. Cordes gruixudes de cànem com les usades per assegurar la nau a l'àncora. **8.** Tinguís amor. Farà dibuixos o senyals indelebles inserint una matèria colorant sota la pell.

Verticals

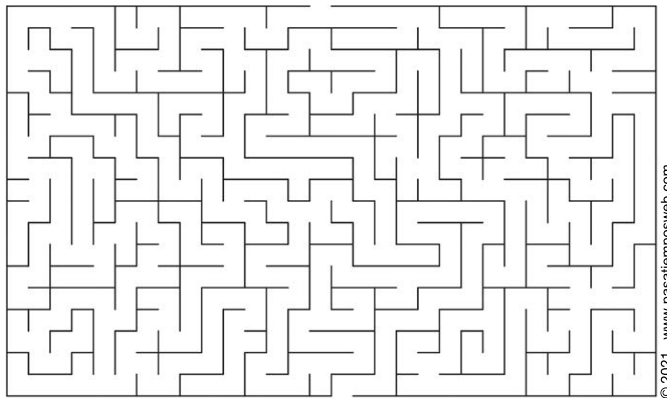
1. Forma sufixada del mot grec *kýtos*, "cèl·lula". Líquid que circula pels vasos conductors de les plantes. **2.** Gènere de plantes perennes de la família de les liliàcies. Mitja cambra. **3.** Situada en tal o tal lloc. Prefix que significa "dos cops", "doble". **4.** Locals foscos. **5.** Guarnirem d'una orla. **6.** Massa de most bullit condimentat amb espècies. **7.** Al revés, pateix tos. Deixa. **8.** Afaitat. **9.** Seguit, no interromput. Mig bufó. **10.** Sacrifica, ofereix en sacrifici. **11.** Arbust de la família de les compostes, de les fulles del qual s'obté, per destil·lació, càmfora. Forma prefixada del mot llatí *cera*, que significa "cera". **12.** Domini de primer nivell territorial de la República d'Irlanda. Fatigada.

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2021 www.pasatiemposweb.com

EL LABERINT

© 2021 www.pasatiemposweb.com

SUDOKU

1	7				8		5	
				1		7		
4		8	5		6			9
3		5	1	6	2	4		
	4							8
		6	8	4				5
7		4	9			8		
8		3	6	5		9		1
			7		3	5		

© 2021 www.pasatiemposweb.com

Fàcil

	5		8				3	
6	3		2					7
9		2	4				5	
2								
8			3	6				
		1						
					4	8	6	
5			9	1			2	
		4				5		1

© 2021 www.pasatiemposweb.com

Difícil

SOLUCIONS

7	8	4	6	2	3	5	9	1
5	6	3	9	1	8	7	2	4
1	2	9	5	7	4	8	6	3
3	9	1	7	4	5	2	8	6
8	7	5	3	6	2	4	1	9
2	4	6	1	8	9	3	7	5
9	1	2	4	3	7	6	5	8
6	3	8	2	5	1	9	4	7
4	5	7	8	9	6	1	3	2

Difícil

1	7	9	2	3	8	6	5	4
5	6	2	4	1	9	7	8	3
3	8	5	7	6	2	4	9	1
4	3	8	5	1	6	2	4	9
2	4	7	3	9	5	1	6	8
9	1	6	8	4	7	3	2	5
7	5	4	9	2	1	8	3	6
8	2	3	6	5	4	9	7	1
6	9	1	7	8	3	5	4	2

Fàcil

MOTS ENCREUATS
Horizontals: **1.** Castors. Saní. **2.** Ill. Raure. Ge. **3.** Totalitària. **4.** Einam. Simil. **5.** S. Atraguem. **6.** Ac. Retir. Ocs. **7.** Badem. Cables. **8.** Amis. Tatuara. Verticals: **1.** Cit. Saba. **2.** Aloe. Cam. **3.** Stítia. Di. **4.** T. Antres. **5.** Orlarem. **6.** Raimat. **7.** Sut. Gica. **8.** Rasurat. **9.** Sèrie. Bu. **10.** A. Immola. **11.** Ngai. Cer. **12.** Ie. Lassa.

JOANNA CHICHELNITZKY

David Picó

“Si el bloc Venus va a terra, hi haurà un canvi a la Mina”

Dona suport, amb altres educadors socials, als veïns de l'edifici més deteriorat del barri, que les institucions es comprometen a enderrocar ara, amb anys de retard

Jordi Ribalagüe

L'enderroc del bloc Venus, a la Mina, espera des de fa gairebé 20 anys. Serà ara la bona? Sembla que sí. Hi ha pla i provisió de fons. L'Administració decideix fer-ho ara, però altres vegades s'hi ha enrocat.

Els veïns són escèptics. No se saben gaires coses del pla i s'estipulen cinc o sis anys per fer-se. El 2010 no es va complir el real·lotjament de tots els veïns. Es va voler tirar enrere el pla, i la lluita per enderrocar el Venus es va fer llavors més complexa.

Van aconseguir gairebé 18.000 euros a través de micromecenatge perquè els veïns puguin pagar les demandes contra l'Administració. El cas del Venus apel·la al fet que res humà ens és aliè. És una realitat llunyana a l'Eixample, però té ressonàncies en la crisi de l'habitatge i la crisi energètica de força barris. La portaveu dels veïns, Paqui Jiménez, diu que aquesta és una història de gent pobra i que la pobresa no interessa. Aquest concepte de classe ens va donar ressò.

Per què un grup d'educadors socials es van implicar a reclamar l'enderroc? Els veïns ens van demanar ajuda. Coneixem la situació i participem en espais de treball comunitari, però ells ens van plantejar si podíem fer alguna cosa diferent.

Les traves per enderrocar el Venus han revifat que a la Mina es reivindicuin millores? Ha donat peu a reflexionar, dins i fora del barri, que hi ha altres maneres de fer. Moltes entitats no sabien de les possibilitats d'una campanya de *crowdfunding*.

Què canviarà a la Mina sense el Venus? Si va a terra i el real·lotjament és just, col·lec-

tiu i digne, hi haurà un canvi físic i simbòlic. Serà una vara per mesurar l'èxit o el fracàs del pla de transformació del barri. I s'ha de reconèixer que no s'ha fet bé; cal reintegrar el dolor i s'ha d'indemnitzar els veïns. Als polítics els va bé que no hi hagi ciutadania organitzada, crítica i lluitadora pels drets, però el Venus demostra que, en una situació dura, també apareix.

Hi ha una negligència i un oblit comuns de les institucions cap als barris vulnerables? Sí, hi ha una forma de fer política amb moltes realitats urbanes que van néixer d'una manera similar, com els barris de la Mina i Sant Roc. No s'ha fet d'una forma molt concreta, i per això és una realitat que sempre és un problema.

Com influeix en els veïns la imatge que els mitjans acostumen a donar de la Mina? Genera una càrrega molt alta i la gent ha de viure des d'una posició dèbil, on se la situa per prejudicis i estigmatització. Haver d'explicar-se i justificar-se sovint cansa molt.

OBSERVADOR

David Picó (Badalona, 1973) treballa a la Mina des del 2000. Forma part de la Plataforma d'Educació Social dels Salesians, que atén població desfavorida del barri situat a Sant Adrià de Besòs. És un dels impulsors de la pàgina web *desdelamina.net*, que informa sobre la zona i tracta de revertir l'estigmatització que pateix. El contacte amb els joves el fa ser un bon observador de l'entorn. Troba que la pandèmia ha intensificat necessitats i tensions al carrer, i adverteix que ha accentuat “la sensació dels joves que no hi ha futur”.

Para quienes quieren leer lo que nadie más se atreve a publicar

más detalle en <https://re.publico.es/>

R
La **REPÚBLICA**
de **Público**